Seinäjoella, maanantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

JALASJÄRVEÄ sivulla 3.

LAKEUDEN SANA

Ylistaron painit sivulla 6

Numero 5

Kansanliikkeen äänenkannattaja

28. XI. 1932

Kommunismi kristinuskon vihollisena

JOKO TULEE LÄHTÖ

Hallituksen eroamisaikeista

huhutaan jälleen yhä kiinteämmin. Soitimme eilisiltana Helsinkiin erääseen hallituskysymystä läheltä seuranneeseen piirin ja saimme tietää, että ainakin pääkaupungissa pidetään varmana, että hallitus jättää paikkansa vielä tällä viikolla. Hallituksen korkosäännöstelyesityksen päätellään olevan eroamista varten järjestettynä syöttinä, nimenomaan maalaisliiton taholta, sillä sen ministerithän, luvultaan 7, esityksen puolesta äänestivät, muiden viiden hallituksen jäsenen ollessa eri mieltä asiasta. Lähestyvien vaalien johdosta katsotaan maalaisliiton jo kiireesti tarvitsevan vetäytyä pois hallitusvastuusta, niin että puolueen hukkuvasta laivasta mahdollisesti vaaleihin mennessä saataisiin vielä jotain pelastetuksi. Kun mainittu esitys pitäisi tulla esille jo ensi perjantain istunnossa, merkitsisi se todellakin sitä, että meillä loppuviikolla olisi käsissä kauan odotettu hallituspula — jonka ratkaisu taas tällä hetkellä ei liene niinkään yksinkertainen.

Viljankeruu

kansanliikkeen hyväksi

on jo päässyt hyvälle alulle kaikkialla. Etelä-Pohjanmaan piirissä on keräystä jo toimitettu etupäässä Vaasanradan kunnissa ja on se kaikkialla antanut, mikäli meille ilmoitettiin eilen, erittäin hyvät tulokset. Alkavalla viikolla käy keräys etupäässä Suupohjan kunnissa, mutta myöskin muualla maakunnassa. Pyydämme kansalaisten huomiota vielä kiinnittää asiaan, sillä lähestymässä ovat valtiollisesti merkitsevät kuukaudet, jolloin kansanliike tarvitsee pääomaa voidakseen ajaa asioitaan menestyksellisesti.

Siirtolaisuus

Argentiina tukossa.

Buenos Ayres, 27. 11. STT. Hallituksen julkaiseman asetuksen mukaan tulee siirtolaisuus Argentiinaan kokonaan kiellettäväksi ensi tammik. alusta lukien. Maahantulokielto ei kuitenkaan koske niitä, joille on luvattu työtä Argentiinassa tai joilla on sukulaisia siellä, jotka tupaavat huolehtia heidän toimeentulostaan

Jalasjärven-numeromme johdosta olemme kääntyneet sikäläisen hengenmiehen, past. Uuno N. Taipaleen puoleen, asettaen hänen vastattavakseen eräitä ajankohtaisia kysymyksiä teemasta "Kommunismi kristinuskon vihollisena". Hyväntahtoisesti past. Taipale suostuikin pyyntöömme ja esittää huomionarvoiset ajatuksensa seuraavassa.

Past. U. N. Taipale.

Mitä kommunismi on vaikuttanut kristinuskon vihollisena?

— Eksymystä ja herätystä. Eksymystä siellä, missä tietämättömyys ja kristillisten elämänarvojen tuntemattomuus ovat luoneet otollisen maaperän kommunistiselle valheelle. Herätystä siellä, missä syventyneen elämänkatsomuksen tukemana on päästy näkemään kommunismi kaikessa kauheudessaan. Tosiasiat ovat puhuneet ja se on herättänyt mielet uuteen valppauteen.

Mitä on ajateltava kommunismin toiminnasta tällä alalla nykyhetkenä?

— Julkinen rienaus ja Jumalan pilkka on rajoitettu. Siinä suhteessa julkinen elämä on säädyllisempää nyt kuin aikaisemmin, jolloin kommunistisissa lehdissä sai julkaista minkälaista saastaa tahansa. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että maassa olisi rauha ja kunnia Sillä, jolle kunnia on tuleva. Jumalankieltäjät ja pilkkaajat eivät jätä käyttämättä yksityisessä elämässään tilaisuuksia, jolloin voivat myrkkyänsä levittää. Kommunismi vihaa kristinuskoa henkeen ja vereen asti, ja niin tulee olemaankin niin kauan kuin saatanalla on jotakin valtaa maan päällä. Siksi ei ole syytä uskoa sellaista harhakuvaa, että kommunismin vaara olisi jo sivuutettu.

Mitä on ajateltava kommunismin voittomahdollisuuksista kristillisyyden kustannuksella maassamme?

— Vaikuttavana tekijänä tulee olemaan talouselämän kehitys lähiaikoina. Jos elinehdot tulevat vielä vaikeammiksi kuin ne ovat olleet, mikä ei kuitenkaan ole luultavaa, voidaan asioista tietämättömiä ja ymmärtämättömiä lisää eksyttää syyttämällä kristillisyyttä ja porvarillista yhteiskuntaa. Valistuneemman kansanaineksen en luule enää siihen petokseen uskovan. Onpa ollut havaittavissa vapautumistakin kommunismin har-

Jatkuu siv. 6.

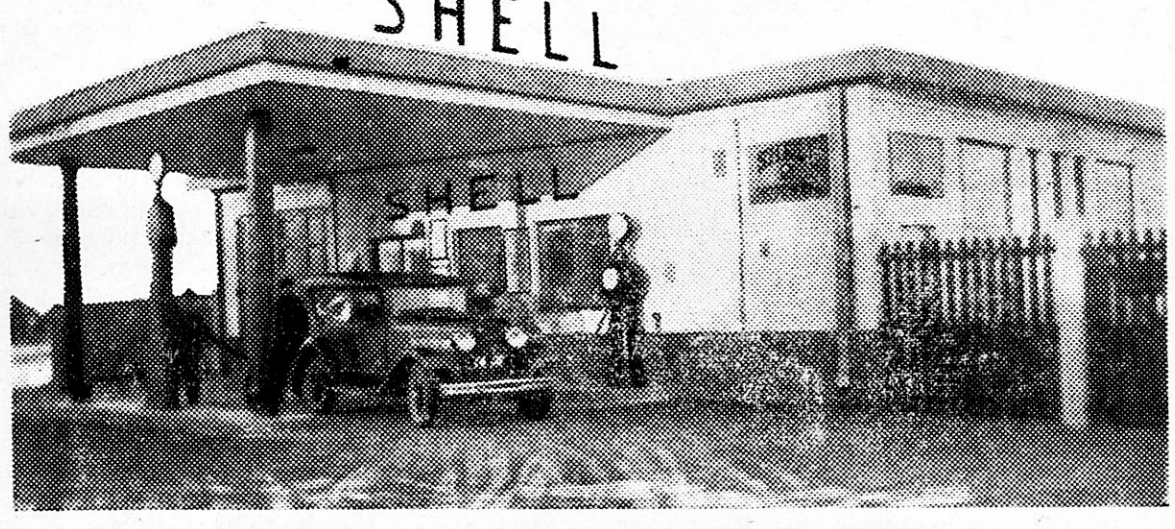

ARV. AUTONOMISTAJILLE ilmoitamme, että olemme avanneet **Seinäjoella, Valtionkadun varrella** ajanmukaisen

AUTOHUOLTOASEMAN,

josta saadaan **SHELL**-bensiiniä ja **SHELL**-voiteluöljyä y. m. tarpeita läpi vuorokauden. Asemalla voi sitä paitsi saada autonsa puhdistetuksi, rasvatuksi, ilmaa renkaisiin, vettä jäähdyttäjään y. m. autoilijoille välttämättömiä palveluksia suoritetuksi.

Tutustukaa asemaan ja Te tulette olemaan tyytyväinen.

Suomen Mineraaliöljy Oy.

TROTSKI PUHUNUT

Ansaitsi eilen parilla puheella ½ milj. mk.

Köpenhamina, 27. 11. STT. Tänään piti Trotski täällä urheilupalatsissa esitelmän, joka on ensimäinen hänen julkinen esiintymisensä senjälkeen kuin hänet karkoitettiin Neuvosto-Venäjältä. Kokousta oli odotettu harvinaisella mielenkiinnolla ja pääsyliput saliin, johon mahtuu 2500 henkeä, myyty monta päivää ennen loppuun eri yhdistyksille ja sos. dem. ylioppilaille 1 kr. hinnasta kpl. Rajoitettu määrä muita sai lippuja 5 kr. kpl. Myynti oli tapahtunut tarkan valvonnan alaisena täytyen ostajain esittää henkilötietonsa. Lippujen toisille luovutus oli kielletty. Vielä ovella tarkistettiin henkilötiedot ja liput piti näyttää 5 eri kertaa salissa oleville tarkastajille. Näihin ja myöskin poliisin tehokkaisiin varotoimenpiteisiin oli ryhdytty mahdollisten mielenosoitusyritysten varalta. Tilaisuuden järjestäjät olivat aikoneet radioida puheen Amerikkaan, mutta Tanskan valtion radio oli sen kieltänyt. Sensijaan sallittiin Trotskin puhua neljännestunti puhelimella Lontooseen, josta puhe langattomalla välitettiin Amerikkaan. Lauantaina ja sunnuntaina piti Trotski lyhyitä puheita äänielokuvakoneisiin saksaksi, ranskaksi ja englanniksi, ja laskettiin hänen niistä saamansa palkkio Suomen rahassa n. 420,000 markkaan.

S. Hevosomistajain-Ystävien Liitto

Lakeuden Sanalle ilmoitetaan, että S. Hevosomistajain Ystävien Liiton jäsenkeräys on parhaillaan käynnissä Etelä-Pohjanmaankin piirissä. Se on alotettu Lapualta, jossa 3—4 kylää jo on käyty erittäin hyvällä menestyksellä, sillä jäsenten luku niissä lähentelee jo kaksitasataa. Lapualla kestää keruu viikon ja siirtyy senjälkeen Yli- ja Ala-Härmään. Jäsenkeruun toimittaa tarkastaja Harju apunaan paikkakunnan hevosmiesten edustaja.

Johanson—Niukkanen

„Pöytäkirjoja on kolmenlaisia", sanoo tri Johanson

Mielenkiintoisia haastattelutietoja lehdellemme.

Lakeuden Sana soitti eilisiltana Helsinkiin tri F. V. Johansonille tiedustellen, mitä uutta kuuluu min. Niukkasen ja hänen väliseen sormikoukunvetoon. Tri J. mainitsi, että sunnuntainen "Suomen Sos Dem." kertoo laajalti tutkimusten tuloksista, mutta ei kuitenkaan kaikkea, mitä pitäisi. Kun ed. Hakkila kyseessäolevaa asiaa 1923 käsiteltäessä eduskunnassa luki hallituksen pöytäkirjanotteen, ilmoitti hän sen saaneensa valtionvarainvaliokunnalta, mutta se ei, kertoi haastateltavamme, ollut oikea, jota todistaa m.m. se, että ed. Juutilainen tähän oli istunnossa huudahtanut: "Tämä on toinen pöytäkirja". Juutilaista on nyt myös asiasta kuulusteltu ja on hän kertonut, "silloin kuulleensa Kalliolta, että Niukkanen on väärentänyt pöytäkirjan". Maalaisliiton eduskuntaryhmässä kuuluu silloin, mikäli tiedetään, asiasta keskustellun, mutta päätetyn pitää asia salassa, koska se vaikuttaisi pahasti valitsijoihin. "Täten on siis jo todettu olevan kaksi pöytäkirjaa asiasta, mutta minä väitän, että niitä on kolme", huomautti meille tri J. Asian nykyisessä vaiheessa, kertoi tri J., on kuulusteltu jo parikolmekymmentä henkilöä, m.m. silloisia valtioneuvoston virkailijoita ja valtiovarainvaliokunnan jäseniä. Joht. Ryti on kertonut asian kyllä olleen sekavan, mutta ei muistavansa nyt, millä tavoin. Myöskään ei puhemies Kallio ole sanonut muistavansa asiaa, mutta "vähän päästä minä kyllä saan hänet muistamaan", sanoi meille tri J. Häntä itseään ei ole uudelleen kuulusteltu, vaikka hänellä kyllä on lisäainehistoa, kuten hän alkukuulusteluissa ilmoitti mainittuaan ensin joukon henkilöitä, joiden kuulemista hän aluksi piti tarpeellisena. Sikäli asia vielä on alkuasteellaan.

Mikäli vielä olemme muualta kuulleet, ovat eräät kuulustellut esittäneet min. Niukkasesta muitakin paitsi tätä asiaa koskevia tietoja, mutta ei niitä ole pöytäkirjaan otettu, koska ne varsinaisesti eivät ole tämän asian yhteydessä.

PARLAMENTARISMI . . .

PREUSSIN HALLITUKSET JO EROTTELEVAT TOISIAAN

Berlini, 26. 11. STT. Kamppailu molempien hallitusten välillä Preussissa jatkuu vähentymättömällä voimalla. Perjantaina julkaisi Preussin hallitus virkamiehille osoitetun kuulutuksen, jossa tehtiin selkoa hallituksen suhtautumisesta valtakunnanoikeuden päätökseen. Braun ilmoittaa tässä yhteydessä, että hänen hallituksensa lukee valtuuksiinsa armahdusoikeuden. Tämän johdosta on komissarihallitus lauantaina julkaissut selityksen, jossa sanotaan, että Braunin kuulutuksen määräykset ovat päteviä vain niiden valtuuksien rajoissa, jotka valtakunnanoikeus on myöntänyt valtionhallitukselle, sekä valtakunnanpresidentin marrask. 18 pnä antaman asetuksen määräämin edellytyksin. Braunin hallitus on tämän johdosta taas antanut uuden selityksen, jossa lausutaan, ettei perjantaina julkaistu kuulutus ylitä valtakunnanoikeuden päätöksessä ja valtakunnanpresidentin asetuksessa määrättyjä valtuuksia. Kysymys armahdusoikeudesta on erikoisen tärkeä, koska se koskee niiden 15 kuolemaantuomitun ratkaisua, jotka Preussin tuomioistuimet ovat langettaneet. Komissariohallitus on myös aikoinaan käyttänyt armahdusoikeutta Beuthenissa kuolemaantuomittujen viiden kansallissosialistin suhteen.

Berlini, 26. 11. STT. Preussin maapäivät ovat hyväksyneet kommunistien vaatimuksen komissariohallituksen erottamisesta ja kaikkien sen tekemien päätöksien kumoamisesta. Ehdotuksen puolesta äänestivät kommunistit ja sosialidemokraatit. Kansallissosialistit ja keskusta pidättäytyivät äänestyksestä.

Marxilais-farssi

Viikko sitten kävi tri Mikko Erich Pohjanmaalla "valistamassa" Munsalan ruotsalaisia tovereita. Näiden tällaisten kiihoitusmatkojen rahoitus tapahtui välillisesti valtion kustannuksella, sillä sos. dem. puolueella on apurina rinnallaan "puolueeton" luentoliitto, joka edelleenkin nauttii valtionapua.

Tämä matka tuntui sangen ihmeelliseltä, sillä se sattui merkilliseen aikaan. Olihan valtiovallan toimesta tavallaan kielletty mainitun kiihoittajan luentomatkat, kuten muistetaan, Mäntsälän jälkeen. Kuka lieneekin tämän matkan nyt järjestänyt, ajankohta oli valittu läpikuultavan kummallisesti, juuri kun kansa odotteli hovioikeuden päätöstä Mäntsälänjutussa, päätöstä, jonka jo ennakolta arvattiin tulevan moninkertaisesti lievemmäksi kuin mitä vasemmistopiireissä "valtiokaappaus"- y.m. jutuilla oli monet kuukaudet joukkojen mieliä suggeroitu. Oliko nyt tarkoituksena saada heittää taas pommi, joka olisi räjähdyttänyt ilmoille uuden Mäntsälän? Sillä onhan selvää, että Mikon lähettäjät tuntevat Pohjanmaan seuduksi, jossa heidän käsityksensä mukaan olisi sangen "terveellistä" aikaansaada hulinoita nyt, kun tasavallan suojelulaki vielä on voimassa, ja kun Etelä-Pohjanmaa Mäntsälän tapauksista pääsi — heidän mielestään — tietysti aivan liian vähällä. Maakunta oli siis hyvin valittu, mutta sen varalta, että Mikon matka ei mahdollisesti kuitenkaan saisi mitään karahkoja aikaan, oli aikasuhde järjestetty vieläkin valitummin: Mikkohan juuri edelliselle viikolla piti eduskunnassa palopuheen, jossa hän suoralta kädeltä vaati Vaasan läänin maaherran erottamista. Että matka järjestettiin juuri saman maaherran lääniin, osoittaa, että tarkoituksena oli kokeilla, miten sopiva tai sopimaton maaherra todella virkaansa on, jos yllätyksiä sattuu. Ja merkillistä oli vielä se, että kun Mikon matka tapahtui sunnuntaina, "tiedettiin" jo lauantaina eräissä "piireissä" pääkaupungissa, että mainittu matka tulee aiheuttamaan levottomuuksia. Enempää emme katso voivamme tällä hetkellä asian tästä puolesta puhua.

Tarkoitus oli siis ilmeisesti provokatoorinen. Mutta hukkaan menivät hyvät humalat. Lapualaiset eivät tarttuneetkaan ansaan. Mikko ei saanut päänsä päälle gloriaa. Mutta voidakseen tovereilleen kuitenkin näyttää jonkinlaista urhoollisuusmitalia Mikko pääkaupunkiin saavuttuaan kirjoitutti Suomen Sosialidemokraattiin etusivulle suurin otsikoin varustetun sotakirjeenvaihtajan kuvauksen tapauksesta illalla makuuvaunussa Seinäjoen asemalla, jolloin muka molemmin puolin nostettiin panostetut revolverit. Uutinen oli kumminkin niin tökerösti tehty, että epäilemme sitä siltasaarelaistenkaan ottaneen täydestä. Ja näin vuoti tärkeäksi suunnitellun matkan lopputulos vallan hiekkaan, lukuunottamatta sitä "valistusta", jota Munsalan tietämättömät veljet saivat välillisesti valtion avustuksella järjestetyistä luennoista: paneurooppalaisuus sekä diktatuuri ja kansanvalta. Ja toivottavasti munsalalaiset nyt ovat perillä myös oikeasta marxilaisesta kansanvallasta — vaikka tämä koko maan järähdyttämistä tarkoittava näytelmäilta supistuikin tavanmukaiseksi marxilaiseksi farssiksi. Parempi näyttämölleasetus seuraavalla kerralla, herrat siltasaarelaiset, jos mieli vetää lapualaisia nenästä.

LEIKKAUS TEHTÄVÄ!

Yhteiskunnallinen ja taloudellinen probleemi.

II.

Puhtaasti taloudellisista kysymyksistä muodostaa meillä kansallisen polttopisteen kotikonnuiltaan suistuneiden maanviljelijäin aseman turvaaminen. Tietysti on maamiesten jatkuva maantielle joutuminen saatava estetyksi, ja se saadaan varmasti tehdyksi, jos kerran meillä on riittävästi hyvää tahtoa ja kansallista ajattelutapaa. Mutta sittenkin on tärkein kysymys: mitä tehdään niille, jotka ajan puristuksissa ovat menettäneet kotinsa ja kontunsa: ne pellot, joilla he ovat työtä tehneet ja joita he ovat lastensa turvaksi vuodesta vuoteen viljelleet?

Tahdomme jo etukäteen sanoa, että tämä kysymys on ehdottomasti kansallinen elinkysymyksemme, joten paljon riippuu sen ratkaisusta. Siksi siihen on suhtauduttava vakavasti. Me emme saa kysyä: onko tuo ja tuo joutunut maantielle omasta syystään vaiko ilman sitä? Meillä ei ole mitään oikeutta luokitella onnettomia ihmisiä niin kuin koiria eri karsinoihin. Nyt ei ole tuomitsemisen aika, vaan tekojen aika, sillä kodittomaksi jääneen talonpojan elämä on turvattava. Muuten saattaa käydä niin, että nämä turvattomat lähimmäisemme joutuvat epätoivoissaan ajattelemaan: menköön kaikki kasaan. Mennään kollektiivitalouteen, kommunismiin! Silloin saamme joukon uusia kommunisteja, eikä tilanne silloin enää parane muilutuksilla. Tämä vaara on ajoissa torjuttava. Meidän on kyettävä osoittamaan, että isänmaa ei unohda uskollisia poikiaan, niitä uurastajia, jotka ovat sen povesta leipää nostaneet. Mutta miten tämä on tehtävä?

Yksinkertaisesti siten, että kaikille tiloiltaan pois joutuneille järjestetään tilaisuus päästä lujasti maahan kiinni ja saada katto päänsä päälle. Kaikille on saatava paikka, jossa he voivat alottaa uuden elämän. Tämä asia kyllä voidaan meillä järjestää ilman satoja, kamareissa värkättyjä lakipykäliä, sillä mahdollisuuksista ei ole puutetta, kun niitä vaan surkeilematta käytetään. Tosin voidaan saivarrella ja väittää, ettei näin suuria asioita voida suoraviivaisesti ratkaista, mutta lehmäkaupoista, parlamenttaarisesta juonittelusta, mutkailemisista ja pykälistä, joita elävä elämä vieroo, on meillä kovaan kokemukseen perustuva huono käsitys, joten emme tämän asian ratkaisemisessa enää voi suositella entisiä menettelytapoja. Niiden seurauksena tulisi olemaan ainoastaan: "ennen kurki kuolee kuin suo sulaa".

Maamiehen asema on turvattava. Leivänkasvattajana hän on sittenkin kansakunnan kivijalka ja elinhermo. Jatkuva epävarmuus ja vasaramiehen uhka voi viedä siihenkin, että kansa itse turvaa asemansa, että sanotaan ylimmäisille: maksakaa itse velkanne, jonka olette valtion nimessä tehneet! Näinhän kävi Venäjällä. Silloin joudumme kaikki hätään. Raha kadottaa omaisuusmerkityksensä. On siis turhaa keskustella nyt korkokysymyksestä, esittää suunnitelmia kivuntuntohermojen kuolettamiseksi, mutta jättää itse tauti parantamatta. Ensin on poistettava taloudellisen epävarmuuden syyt ja sitten vasta katsottava, mitä korolle tehdään. Eikä sille silloin tarvitse tehdä mitään. Asiat korjautuvat luonnollista tietään. Mutta työhön tämän epäkohdan korjaamiseksi ja luontaisten helpottamisedellytysten luomiseksi on ryhdyttävä ajoissa, heti, sillä "myöhäistä on huutaa silloin, kun kaula on poikki". Isänmaallisen kansanliikkeen on otettava tämä asia omakseen ja ajettava tässäkin tahtonsa läpi. Sillä tehdään isänmaan tulevaisuudelle vielä suurempi palvelus kuin kommunismin hävittämisellä. Sillä hävitetään kommunismin juuria tästä maasta!

Työttömyyden poistaminen, työtilaisuuksien järjestäminen kaikille työn puutteessa oleville, on toinen vielä suurempi tehtävä, joka odottaa isänmaallisen kansan tahtoa toteuttajakseen. Tosin on myönnettävä, että työttömyyden juuret ovat niin syvällä pula-ajassa ja siihen johtaneessa kehityksessä, etteivät ne ole hetkessä poistettavissa. Kuitenkin voidaan työttömien hyväksi tehdä paljon enemmän, sillä ei, Jumala paratkoon, Suomi vielä ole valmiiksi tervattu, jos heidän asiansa otetaan poliittisen juonittelun, komiteamietintöjen ja suunsoittamisen näyttämöltä kansan omaksi asiaksi. Tällä tavalla saadaan sosialismilta meidän maassamme lyödyksi pohja pois.

Meidän on siis turvattava maamiehen asema konnullaan ja työmiehen asema työnsä ääressä. Aika vaatii tässä suhteessa tekoja. Ja ellei nykyinen eduskunta ja hallitus kykene saamaan mitään aikaan, niin remmiin on saatava uu-

Jatkoa siv. 5.

VALLANKAAPPAUS

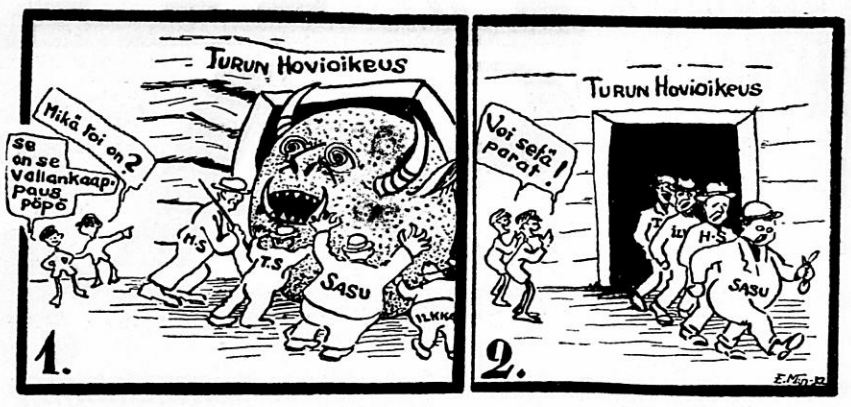

Sääli on ollut kuluneella viikolla lukea punaisia ja puolipunaisia sanomalehtiä. Sillä katso: itku ja hammastenkiristys on käynyt kautta linjan. Sitä lapualaisten vallankaappausta oli vatvottu jo heti siitä alkaen, kun kansanliike kerran syntyi, ja sitten Mäntsälän tapahtumien jälkeen vallankaappauspöpö nostettiin eduskunnan katedeerille, jossa itse sisäministeri von Born sitä Suomen pelästyneelle kansalle esittelihe. Siitä sai vasemmistolehdistö kiitollisia artikkeliaiheita pitkin kevättä ja kesää. Sen suunnan lehdistössä Helsingistä aina Kemiin hekumoitiin sen tulevan päivän riemussa, jolloin Turun hovioikeus julistaa liikkeen valtiopetokselliseksi. Ja kun oikeusjutun käsittelyssä sitten alkoi kuulua yhtä ja toista merkillistä, joka pani kansan ajattelemaan, että esityslistassa saattaakin olla jotain painovirheen tapaista, niin kuinkas panivat suunsa nyt vasemmistolaiset? He keksivät lehtiinsä epätoivon vimmalla vääristelyjä ja salaviittauksia, jotka tekisivät valkoisesta mustan, ja julistivat suuriäänisesti, ettei lapualaisten valaehtoisille todistuksille voinut antaa mitään arvoa y.m.s.

Vuoret ovat olleet synnytystuskissa ja — hiiri on syntynyt. Ei tullut vallankaappausta. Kapina vain. Ja sekin niin vähäinen, että ei edes yksikään nälkälakkolaisista saanut niin pitkää tuomiota, että olisi oitis kiinni pantu. Kävipä niinkin ihmeellisesti, että eräitä vallankaappaukseen pääsyyllisiksi luultuja on kokonaan vapautettu edesvastuusta. Syystä vuotavat nyt siltasaarelaisten ja heidän "porvarillisten" aseenkantajiensa suolaiset kyyneleet pitkin "kansanvallan" punaisiksi pöhöttämiä johtajaposkia, ja koko vasemmistoleirissä vallitsee maansuru.

Jos punainen rintama olisi saanut määrätä, olisivat syytteenalaisten miesten tuomiot nousseet yhteensä ainakin tuhanteen vuoteen kuritushuonetta. Vertailun vuoksi olemme tehneet tuomioista tilaston. Hovioikeuden tässä jutussa antamat ehdottamat tuomiot tekevät yht. 21 vuotta 6 kuukautta ja ehdolliset yht. 18 vuotta 5 kuukautta. Tuomioiden kokonaismäärä tekee siis vain 39 vuotta 11 kuukautta. Ja se on tosiaankin melko lailla pienempi kuin "kansanvallan" vaalijat olivat laskeneet. Niin, elämässä sattuu laskuvirheitä — barrikaadin silläkin puolella.

Lohdutuksena kuitenkin on, niinkuin sikäläisten lehtien pääartikkeleissakin sanotaan, että vielä on jälellä Korkein Oikeus. Se kun rapsauttaa tuomiot, niin eiköpähän silloin ilmesty esiin jo vallankaappauskin. Mutta siihen on aikaa vielä ainakin kaksi pitkää kuukautta (valitusaikaakin), ja millä punainen kansa saa kulumaan tämän odotusajan? Kun ne lapualaisetkaan eivät näy olevan tällä hetkellä halukkaita rähinöimään, vaikka "Meidän Mikko" kuinka kulkisi valitusmatkoilla ...

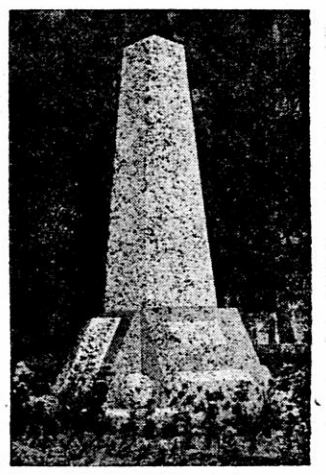

JALASJÄRVEN SANKARI-PATSAS.

Karhun käpälästä

Me tässä vaan elämme nyt vähän niinkuin Jalasjärven hengessä, kuten, oo lukijani, havaitset tästä numerosta. Et suinkaan, oo lukijani, tykkää pahaa, että me olemme niin monta palstaa jalasjärveläisille antaneet? Tarkoituksemme, oo lukijani, on näet antaa palstoja muillekin pitäjille, sikäli mikäli ne vaan väleihimme meidän kanssamme kerkiävät antautumaan. Niin että kunkin vuoro tulee aikanaan.

Jalasjärvestä on alotettu, ei sen takia, että se nyt ehdottomasti olisi tämän maan paras pitäjä — vaikka menepä, tiedä, ettei olisikin — vaan sen takia, että eräänä kauniina räntäisenä iltapäivänä tuli toimitukseemme tervehdyskäynnille kaikkien jalasjärveläisten hyvä ystävä Ossian Linja-aho ja kaadettuaan jalasjärveläisellä tyylitaidolla itselleen kahvia konttoripäällikkömme juuri tilaamasta kahvipannusta, huokaisi ja sanoi, että eikös olisi sopivaa hakea patentti hänen keksinnölleen.

Me olimme kysymysmerkkeinä enemmekä puhuneet enempää kuin ahven matalikoila. Mutta Ossian Linja-aho sanoi, että keksintö on hyvin yksinkertainen: Jalasjärven numero.

Tjaah, sanoimme sitten mekin, ja kävimme teroittamaan älynystyröitämme. Mikäpäs siinä. Tosin niitä pitäjänumeroita on maailmassa ollut ennenkin, mutta lapualaishengessä toimitettuja pitäjänumeroita ei historia vielä suurin piirtein tunne. Pannaan vaan. Ja niin se sitten kutamitenkin, niinkuin karjalainen sanoisi, syntyi.

Eipä senpuolesta. Komia pitäjä se on Jalasjärvi. Totesimme sen paikan päällä. Tosin se järvi on enemmän lammen kaltainen, mutta hyvällä mielikuvituksella siitä saa vaikka meren. Ja historia tietää kertoa, että sieltä lammen rannoilta on ennenvanhaan saatu hyviä reenjalaksia, josta sitten pitäjän nimikin johtuu. Toiset kutsuvat sitä vieläkin Anturajärveksi.

Ja komiata näytti olevan Jalasjärven kansakin. Ainakin se oli syöneennäköistä, ja se on tällaisena pula-aikana hauskaa nähtävää. Anturajärveläiset itse kehuskelivatkin, että he ovat hyvin toimeentulevia. Tosin heillä on veroäyri joskus ollut 18 mk., mutta nyt lapualaisvuosien vaikutuksesta on kunnailiseen huseeraukseen kiinnitetty niin vakavaa huomiota, että äyri on nyt jo alla kympin. Kohotettuamme hattuamme tälle esimerkilliselle vähennysiaskulle, saimme kuulla, että oikeistolaisuus onkin siellä päässyt vallan päälle. Kunnanvaltuustoon kuuluu nim. 15 kokoomuslaista, kun maalaisliitto ja sosialistit tekevät yhteensä vain 14. Joten oikeisto komentaa tällä tärkeällä yhdellä äänellä. Muualla maailmassa taitavat luvut yleensä olla päinvastoin.

On Jalasjärvellä punaisuuttakin, ja kuulemma eräitä kyliä, missä kommuunilaisuus elää vieläkin, vaikka enimmäkseen ulkonaisen huliganismin merkeissä, mutta kyllä sekin hiljalleen poisraivautuu, sillä oikiat ihmiset pitävät sitä aisoissa. Silloin tällöin sattuu tosin raakalaistöitäkin, kuten lehdistä on luettu, mutta missäpä niitä ei sattuisi. Koko pitäjä on silloin kuitenkin yhtenä miehenä ja naisena tuomitsemassa tapauksen. Muistettakoon vain surullinen Leinpi Ojalan kohtalo ja sen yhteydessä sattuneet liikehtimiset.

Talonpoikaisaines on reilua väkeä, suoraa eteläpohjalaista meininkiä. Ja pitäjän opettajisto tekee uutteraa työtä nuorison valistuksen vainioilla, niinkuin myös on yleisesti tunnettua. Erikoishuomion ansaitsee kauppiaspiiri, jonka ansiosta yksityisyritteliäisyyden kaiku Jalasjärveltä käsin on hyvässä huudossa. Mekin ajattelimme Jalasjärvensivumme johdosta kääntyä sikäl. liikemiesten puoleen ja pyytää paikallisia ilmoituksia, ja meille sanottiinkin, että kyllä se sopii, mutta kun koko maassa nyt juuri on tulossa yksityisyrittäjäviikko, niin sovimme niin, että Jalasjärven kauppiaatkin mainostakoot vasta sillä viikolla. Me siis mainostamme heitä jo näin etukäteen.

Niin, kuten sanottu, käväisimme paikan päällä toteamassa, että Jalasjärvi elää ja hengittää vahvasti. Mieluista oli käväistä myös kappalaisen pappilassa, jossa saimme tutustua paikkakunnan isänmaallisten rientojen yhteen eturivin mieheen. Past. Taipale on paitsi voimakas sananjulistaja, myöskin tinkimätön ja esimerkiksi kelpaava isänmaanmies, joka ei pelkää sanoa sitä, mitä papinkin velvollisuuksiin kuuluu silloin, kun suurista kysymyksistä arpaa heitetään. Lukekaa muuten etusivulta.

Lapuan Liikkeen alkuajoilta asti on Jalasjärvi voimallisesti ollut mukana kommunismia nujerrettaessa. Aina kun kapula maakunnassa on kiertänyt, on autolasti sieltä ollut heti valmiina. Ja se jouko on ollut katsomisen arvoista.

Huvittavia puoliakaan näiltä vuosilta ei ole siellä puuttunut. Kyn yhteen aikaan eräät kuvat rupesivat katoamaan julkisilta seiniltä, sattui niin, että katosi eräs sellainen Jalasjärveläkin. Mutta Jalasjärvi on kaikesta päättäen punaisten vihaamaa maata, sillä nyt kolmatta vuotta kuvan katoamisen jälkeen on asiasta tullut oikein virallinen numero. Ja juuri muutama päivä sitten pari jalasjärveläistä nuorukaista sovittikin käräjillä tuon silloin yleiseksi käyneen synnin ottamalla toinen 20, toinen 15 päiväsakkoa. Aina Uuno Hannulan Pohjolan Sanomia

Jatkoa siv. 5.

KOMMUNISMIA

vastaan täytyy kansamme edelleen taistella, myös henkisin keinoin

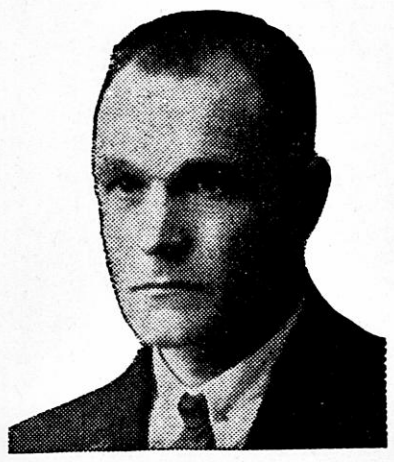

Maanv. Niilo Nuotio.

— Mikä on mielestänne syy kommunismin syntyyn ja kehitykseen? kysyimme maanviljelijä Niilo Nuotiolta.

— Minun mielestäni ihmiskunnassa perinnäisesti sukupolvelta toiselle siirtynyt syntikateus ja viha ovat synnyttäneet ja kehittäneet kommunistisen anarkian. Ihmiskunnassa on henkilöitä, jotka keinottelutarkoituksessa ja nimensä maailmalle kuuluisaksi tehdäkseen, tekevät melkein mitä tahansa ja he ovat kommunistisessa kiihotuksessa löytäneet hyvän työmaan. Kommunismin levitystyössä he ovat lietsoneet kateuden ja vihan tulta etupäässä niissä piireissä, joita elämä on kohdellut kovakouraisesti, mutta erikoisesti niissä piireissä, jotka laiskuuden tai muun huonon elämänsä tähden ovat itse syypäitä kurjuuteensa. Niiden keskuudessahan onkin kommunismi ja anarkismi ovatkin löytäneet otollista maaperää. Mutta onpa kateuden ja vihan henki päässyt valloittamaan parempiosaisiakin kansankerroksia, kuten viimeaikoina on niin selvästi huomattu. Tällöinkin se on pyrkimystä luokkapoliittiseen yksinmääräämisoikeuteen.

— Onko mielestänne kommunismin vastustamisessa tehty kyllin lujaa ja perusteellista työtä m.m. valtiovallan taholta?

— Suurimmalta osalta Suomen kansa on kommunismia pitänyt vaarattomana, ohimenevänä ilmiönä. Aina vuoteen 1918 sai kommunismi (sosialismina) tehdä vapaasti määrätietoista maanpetoksellista työtä kansamme taloudellisen ja vapaan elämän tuhoamiseksi. Mutta vuonna 1918 kansamme heräsi ja yksimielisyyden voimalla asetti sulun kommunismia vastaan. Ja onpa jälkeenkinpäin, kuten esim. Kallion hallitus olojen pakottamana asettanut osittaista sulkua sen toiminnalle, josta nyttemmin eräillä tahoilla on niin suurta ääntä pidetty ja lyöty rintoihin. Asioita on kuitenkin vissiä päämääriä tavoitellen johdettu niin, että kommunistinen "aate" on uudelleen päässyt kasvamaan ja sen vastustaminen on jäänyt vain pieneksi kukkalehtien katkomiseksi, mikä taas on sen kasvullisuutta toiseltapuolen vain edistänyt. Mitä oli lopullisesti hyötyä siitä, että vuonna 1918 hetkellisesti kommunismin levittäjät suljettiin pois julkisesta toiminnasta, kun heille kuitenkin heti annettiin vapaus julkiseen toimintaan ja oikeus ottaa osaa eduskuntatyön kautta valtiolliseenkin toimintaan? Mitä oli hyötyä siitä, että Kallion hallitus poisti kommunistisen ryhmän eduskunnasta, mutta kuitenkin seuraavassa eduskunnassa se oli vielä runsaammin edustettuna häpäisemässä julkisilla lausunnoillaan eduskunnan työtä. Kaikki se, mitä kommunismin vastustamisessa on saatu hyvää aikaan, on vedetty puoluetaktikoimisen palvelukseen. Siitä on kommunismi saanut vain uutta viriketä, kehittyen siksi, mitä se oli silloin, kun Lapualla oikeamielisyys nousi sitä todella vastustamaan.

— Mitä olisi mielestänne tehtävä nyt ja edelleen kommunismin hävittämiseksi?

— Mikäli minä ymmärrän, on kommunismi juurtunut kansaan eräänlaisena sairautena, jota hyvällä syyllä voi verrata mielisairauteen: Kansamme on vaipunut eräänlaiseen joukkosielulliseen olotilaan, jossa se "aatteen" sokaisemana juoksee ikäänkuin lammaslauma johtajainsa toitotuksen mukaan, tietämättä ja tajuamatta, mitä edessä on. Kommunismi on sellainen joukkosielullinen kaaos, jonka juoksu on hajoitettava ja joukon johtajat on tehtävä työkyvyttömiksi joukkoaan johtamaan. Lapuan Liike onkin siinä ottanut oikean asenteen, ja se ei saa pysähtyä. Lapuan Liikkeen on pysyttävä vartiopaikallaan ja katsottava, että ne, jotka sen pakottamina on tehty työkyvyttömiksi — todella tulevat sitä edelleenkin olemaan. Mutta sen tulee myös valvoa, että mahdollisesti vastanousevat johtajat tulevat saman kohteen alaisiksi. Lain kouraa on lujitettava ja sillä on myöskin tartuttava kiinni, sillä ellei meillä ole jyrkkä asenne kommunismia vastaan, vaan me asetumme, kuten eräät piirit velipuolen asemaan, yksinomaan tuomitsemaan niitä, jotka kommunismin vastustamisessa ovat uhranneet vapautensakin isänmaan onnen ja menestyksen eteen, niin on varmaa, että kansamme tulevaisuus on silloin heikolla pohjalla. Lapuan Liikkeen on katsottava, että kommunismin hävittämistyö ei saa pysähtyä, vaan että sitä on edelleen pyhästi jatkettava. Mutta myöskin on katsottava, että Lapuan Liikkeeseen ei saa pesiytyä provokatoorisia aineksia, jotka vievät sen nimeä häpeään. Kaikki lainrikkomukset on tuomittava ja liike johdettava puhtaasti isänmaallisen hengen voimalla eteenpäin. Kommunismin vastustamisessa ei saa myöskään unhottaa henkistä työtä. Sairaalle on tehtävä selväksi sairauden syy ja sen seuraukset. Silloin kuin henkinen työ ja lain koura käyvät käsikädessä ja kansan yksimielisyys tukena, olen varma, että kansamme tulevaisuus ja onni on oikeassa kädessä ja sitä työtä tulevat nousevat sukupolvet kiitollisina muistamaan.

VALKOINEN PITÄJÄ

Jalasjärven nuorisoa on valistettu kansalliseen henkeen

Käännyimme kauppias Ernst Rintalan puoleen, joka on aatteellisen nuorisotyön ansioituneimpia miehiä Jalasjärvellä, ja kysyimme:

— Näyttääkö Jalasjärven nuoriso edelleen kasvavan isänmaalliseen henkeen?

— Kaikesta päättäen asia tuntuu olevan niin. Kuuluuhan nuorisomme miltei poikkeuksetta suojeluskunta- ja lottajärjestöihin. Kan-

Kaupp. Ernst Rintala.

salliset harrastukset — voimistelu, urheilu ja henkiset pyrinnöt kiinnostavat nuorisoamme.

— Millä lailla Jalasjärvellä aikaisemmin koetettiin isänmaallista mieltä ylläpitää ja kasvattaa nuorisossa?

— Aluksi olivat nuorisoseurat nuorison harrastusten kohteena. Kun alkoi venäläisten taholta sortokausi, katsoivat pitäjämme isänmaallisesti heränneet, johtavat henkilöt kuitenkin, että isänmaallinen työ nuorisoseuroissa oli liian heikkoa. Tarvittiin ehdottomasti uutta järjestöä, sellaista, jossa kansallis-isänmaallinen henki oli oleva johtavana lankana. Tämän johdosta perustettiinkin pitäjäämme K.N.L:n paikallisosasto. Työtä tehtiin kovasti. Nuoriso halusi m. m. pukeutumisellaan osoittaa olevansa tietoinen kansallisuudestaan. Se halusi pukeutua kotikutoisiin vaatteisiin. Kotoista koetettiin kaikessa korostaa. Niinpä erikoista huomiota kiinnitettiin suomalaiseen musiikkiin, kansanlauluihin, kansantanhuihin ja suomalaiseen runouteen y.m. Henki oli isänmaallinen. Katsonkin, että juuri edellä mainittujen kansallisten, koko maassa levinneiden harrastusten tulos oli vapaa ja itsenäinen Suomi.

— Mistä johtuu, ettei kommunismi Jalasjärvellä ole saanut jalansijaa?

— Huomattava tekijä tähän on nuorison valistuneisuus. Luonnollisia edellytyksiä kommunismille myös puuttuu. Jalasjärveläiset ovat pyrkineet taloudellisesti omavaraisiksi. He ovat joko pienempiä tai suurempia omistajia, joten irtonaista väestöä ei ole. Elinkeinoelämän hyvä järjestely juuri on vienyt siihen, että kaikki ovat omistavaa luokkaa. Ei liene liioiteltua väittää, että Jalasjärvi kuuluu Suomen valkoisimpiin pitäjiin.

Vapaussodan

henki elää voimakkaana rintamamiehissä, viitaten isänmaan tulevaisuuteen

Saimme puhelimitse käsiimme sahanomistaja Sameli Seilon, jolle heitimme muutamia kysymyksiä.

— Kaiketi olitte tänä keväänä Tampereen rintamamiesjuhlilla?

— Kyllä pistäydyin siellä.

— Kertokaapa huomioistanne sieltä.

— Ne juhlat on aikoinaan selostettu perusteellisesti sanomalehdissä, joten ainoastaan voin jotain yleispiirteistä lausua. Rintamamiehet muodostavat sellaisen yhteyden, jonka jäseniä sitoo toisiinsa sama, yhteinen henki. Mikäli juhlien osanottajista huomioin, kohtasivat siellä vanhukset ja nuoret miehet, invaliidit ja terveet toisen-

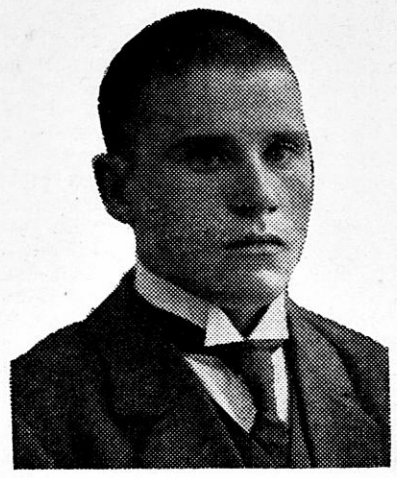

Sahanom. Sameli Seilo.

sa ase- ja aateveljinä. Isänmaan onni ja valoisa tulevaisuus oli yhteinen puheenaihe. Ilahduttavan jakamattomalta tuntui valkoisen kenraalimme osaksi tullut suosio ja kunnioitus. Hän m.m. sanoikin, että taloa enempää kuin valtakuntaakaan ei luoda hetkessä, vaan siihen tarvitaan vuosikymmeniä, jopa vuosisatojakin.

— Mielestäni sen tarkoituksena on ensi sijassa ylläpitää voimassa sitä vapaussota-ajan henkeä, joka on valmis kaikki uhraamaan silloin, kun isänmaamme onni ja tulevaisuus tulevat uhatuiksi. Myöskin se tahtoo huolehtia rintamamiehistä, ennenkaikkea juuri niistä, jotka vapaussodassamme joutuivat uhraamaan isänmaan alttarille vaivojensa lisäksi osan työkykyään tahi sen kokonaan. Samalla se tahtoo pitää rikkaruohoista vapaana isänmaan viljavainioita, jotta nouseva polvi voi jatkaa siitä, mihin me olemme lopettaneet.

— Näyttääkö vapaussodan henki elinvoimaisena säilyvän.

— Sen säilyminen on välttämätöntä jo yksin sen vuoksi, että tämä henki on peräisin vuosisatojen takaa. Se on sitä Jaakko Ilkan henkeä, että ei oikeutta maassa saa, ken itse sit' ei hanki. Marxilainen suunta "vapaamielisine" periaatteineen, taivaallisten ja maallisten valtiaitten kaatamispyrkimyksineen, historiallisesti pyhien asioiden polkemisellaan tahtomattaan puhaltaa uutta elinvoimaa tähän henkeen.

— Onko odotettavissa uusien tuulten puhaltavan?

— Kyllä on. Selvästi on havaittavissa, että on jo herätty uskomaan jälleen, jotta aatteellisista syistä yksilöt ja kansat saattavat toimia yhteisen hyvän eduksi. Myöskin tuntuu voimakkaana, että Jumala ja uskon merkitys tunnustetaan jälleen kansojen johdossa ja historiassa.

HEINÄKUUN MARSSI

vaikutti Jalasjärvelläkin hyvää "kyläkuninkaista" huolimatta

— Mitkä syyt mielestänne aiheuttivat talonpoikaismarssin?, kysyimme opettaja I. G. Seilolta.

— Suurimapna syynä pidän sitä, että kansamme isänmaallinen aines oli huolissaan maan tulevaisuudesta, koska valtioelimistömme yhä enemmän tuli alttiiksi kommunistisille vaikutuksille. Kansanliike vaati maan ylimmiltä elimiltä lakeja, joiden avulla kommunistien

Opett. I. G. Seilo.

julkinen toiminta olisi saatu tukahdutetuksi. Silloin kuitenkin pidettiin kansanliikettä siksi vähäpätöisenä, etteivät sen vaatimukset saaneet osakseen suurempaa huomiota. Lakeja ei saatu aikaan. Tällöin kansanliike suoritti 7. 7. 1930 aseettoman mielenosoituksen, talonpoikaismarssin, osoittaakseen täten, että liikkeen takana ei ole vain joku pieni iskujoukko, vaan kansan koko parhaimmisto. Talonpoikaismarssin valtavan vaikutuksen aiheuttamana lopulta saatiin aikaan n.s. "kommunistilait".

— Miten Jalasjärvi osallistui talonpoikaismarssiin?

— En tosin ollut tyvimiehiä marssin järjestelyssä, joten en tarkkoja numerotietoja voi esittää. Mutta muistelen Jalasjärven osuuden olleen sata miestä, joka määrä täytettiinkin. Lähtijöitä olisi ollut ainakin kymmenkertaisesti, vaikka vaikuttavat "kyläkuninkaat" pelottelivat ihmisiä attentaateilla ja vallankumouksella, saadenkin joitakin heikkoja pelotelluksi. Mutta näiden tilalle oli kymmeniä tarjokkaita.

— Millaiset olivat talonpoikaismarssin vaikutukset paikkakunnallanne?

— Ehdottomasti hyvät. "Kyläkuninkaat" kyllä olivat vähän nenä nolpollaan, mutta rehtien, vapaitten talonpoikain suu oli mehevässä hymyssä.

— Vieläkö sen aikaista isänmaallista henkeä paikkakunnalla esiintyy, vai onko puoluesokeus sen turmellut?

— Uskon hyvää paikkakunnastani, vaikkakin paljon puoluesumua on suitsutettu ja suitsutetaan, mutta sumut hälvenevät isänmaallisten tuulten puhaltaessa.

Kulovalkean tavoin

LEVIÄÄ

LAKEUDEN SANAN

lukijaverkosto.

Joka päivä
saa konttori satoja uusia tilauksia.

Tarmokkaita
asiamiehiä otetaan vielä lisää. Hyvä palkkio!

KANSANLIIKE

Sen päämäärät ovat suuret, mutta se tarvitsee aseekseen kansan suosion

Opett. Paavo Salo.

Opettaja Paavo Salolta tiedustelimme hänen mielipiteitään nykypäivien polttavista kysymyksistä.

— Onko Jalasjärvi isänmaallinen pitäjä?

— On. Se on sitä täydellisesti. Mikäli täällä epäisänmaallisuutta ilmenee, ei se johdu asianomaisesta vakaumuksesta, vaan yleisten ja yhteisten asiain heikosta tuntemisesta ja siihen nojaten tapahtuneesta harhaanjohtumisesta.

— Siis Jalasjärvi on vapaa kommunisteista?

— Kuten jo huomautin, ei täällä voi sellaisia olla oman vakaumuksensa perusteella. Kommunismille otollista maaperää täällä myöskään ei ole, koska Jalasjärvi on puhtaasti maatalouspitäjä. Isänmaallisen hengen elvyttämiseksi on täällä tehty paljon. Siitä ovat pitäneet huolen seurakunnan papisto, suojeluskunta, koulut ja edistysseurat.

— Mikä on käsityksenne kansanliikkeestä.

Minun käsitykseni mukaan sen olemassaolo on välttämättömyys. Kommunismi on aikanaan tuhottava. Kansanliikkeen päämäärät ovat korkeat ja samalla ikuiset. Sen johdon käsittäkseni täytyy olla mahdollisimman edustava, sivistynyt ja harkitseva. Silloin se saa aseekseen laajan kansansuosion, ja tätä asetta kansanliike ehdottomasti tarvitsee.

— Missä määrin jalasjärveläiset ovat osallistuneet itsenäisyystaisteluumme?

— Jalasjärvi on aivan riittävästi ottanut osaa itsenäisyystaisteluumme. Harvojen pitäjien sankaripatsaisiin on kivenhakkaajain taltta saanut iskeä yli puolisen sataa nimeä. Jääkäripataljoonakin sai täältä edustajia. Vapaussotaan lähetti pitäjämme useita satoja miehiä.

— Mikä on käsityksenne Lakeuden Sanasta?

— Isänmaallinen kansanliike tarvitsee oman äänenkannattajan. Kansanliikkeen johto on hyväksynytkin Lakeuden Sanan äänenkannattajiensa joukkoon. Tämän lehden ikä on riippuvainen sen toimitustavasta. Toivottavasti lehden otteet pysyvät riittävän asiallisina, joten siitä ei kesken aikojaan tule 'nuorena nukkunut".

— Onko mielestänne nykyään havaittavissa uusia virtauksia?

— Aivan selvästi on huomattavissa virtauksia oikealle sekä pyrkimystä ryhmittyä auktoriteettien ympärille. On huomattu, että "kansa kaikkivaltias" ei sittenkään ole mikään, eikä minkään luoja.

— Onko Teillä mahdollisesti vielä jotain sanottavaa näistä asioista?

— Ei.

ILMOITUS
Lakeuden Sanassa

luetaan tarkkaan.

SEN TEHO
on varmasti hyvä, sillä levikkialue on laaja ja iukijakunta ostokykyistä.

miehekäs, viihtyisä yhdistelmä . . .

Ne täydentävät väreissä, kuosissa, leikkauksessa toisiaan... korostavat kokonaisvaikutuksen tyylikkyyttä, ryhtiä, yksilöllisyyttä. Mutta niinpä ne valmistetaankin rinnakkain — kankaista lähtien lopullista yhteenkuuluvaisuutta silmälläpitäen. Jokaiseen Stadionpukuun löydätte sentähden aina sopivan STADION-PAIDAN!

STADION-PUKUJA JA STADION-PAITOJA

Uusia syyskuoseja saatavana.

◆ Jokaista Stadion-pukua valmistetaan 3 eri rinnakkaiskokoa kutakin suuruusnumeroon.

LASSILA & TIKANOJA OY.
Puku- ja paitatehdas - Vaasa

Pieniä muistoja Jalasjärveltä

Tapasimme vanhan ystävämme Ossian Linja-ahon, joka oli valmis haastateltavaksemme.

— Huomasiko ennen kansanliikkeen alkua Jalasjärvellä kommunismin vaurastumista?

— Huomasi paljonkin. Täällä oli "pikiä" ja "pakia", jotka tarkemmin selitettiin hovissa. Valtatie Etelä-Suomesta — Pohjois-Suomeen kulkee Jalasjärven kautta, koska punaisetkin pitivät tätä päätienään. Ei ollut harvinainen näky teillämme v:na 1928—29 suuret omnibusautot punaisilla lipuilla ja Neuvosto-Venäjän merkeillä varustettuina. Näistä laulettiin "Vapaata Venäjää" ja "Internationalia", jota meijerikuskienkin hevoset pelkäsivät vetäen kärrynsä ojiin. Ei ollut ihme, että kuskit vähän olivat kiukkuisia ja koettivat karkoittaa kivisateella loitommalle outoja merkkejä ja säveliä. Kuskit kyllä olisivat voineet pontevamminkin toimia, mutta he uskoivat, että "kansanvallan vartiat" ovat valveilla, ja siinäpä petyttiin pahasti, koska riekaleitten piti sinkoilla, ennenkuin herättiin.

— Olivatko jalasjärveläiset mukana kansanliikkeen alkutapahtumissa?

— Niin sitä tuumailtiin, että ei auta jalkoja säästää. Monessa myllyssä on oltu, mutta ei tomuhun tultu, sillä meillä on vakavaa ajatusta ja meininkiä. Työtä tehtiin silloin; sitä on tehtävä nyt sekä edelleenkin.

— Mitä vasemman siiven miehet ajattelivat kansanliikkeen alkaessa ja jatkuessa?

— Samaa kuin muuallakin. "Parhaimmalle ainekselle" Neuvosto-Venäjän malliin hilut kinttuihin ja tukkitöihin, mutta valitettavasti täällä ei niin ansioituneita ole ollut.

— Onko kansanliike Jalasjärvellä viimeaikojen sisäpoliittisten tapahtumain johdosta kärsinyt mieshukkaa?

— Tosin hetken lapset ovat kyllästyneet. Vanhat ketut makaavat aina koloissaan, joten niiden karvasta on vaikea päästä perille, eikä yksinkertainen kansanmies pääse selville heidän muodonvaihdoksestaan, mutta me vapaat isänmaalliset kansalaiset pidämme aina paikkamme, vaikka hilutkin kinttuja välillä uhkaisivat. Viime tapahtumat nostattavat uusia miehiä rintamaamme kuin sieniä sateella, joka on tervehtymisen merkki puolueorjuudesta. Mieshukkaa ei siten ole kärsitty.

STALINISMI

Kommunismin päämääränä

Joku aika sitten vietti itäinen naapuri neuvostotasavallan vuosijuhlia. Kommunismin valtava koekenttä Venäjä aasialaisine alusmaineen eli alue, joka on kuudesosa planeetastamme, osallistui joko tahtoen tai tahtomattaan taasen juhlimaan, kuten ennenkin, tulevaa maailmanvallankumousta. Uhka on siis olemassa, vakava uhka. Meillä, helppohintaisen liberalismin luvatussa maassa, ei vieläkään, lukuunottamatta eräitä kansalaispiirejä, tahdota ottaa vakavalta kannalta itäistä uhkaa. Riidellään ja kahlataan pykälämeressä ja parisatainen kansanedustajaparvikin vatvoo jotain pientä kaljaprosenttia monta päivää. Sillä aikaa istuu Moskovan Kremlissä georgialainen suutarinpoika, diktaattori Josef Vissarinov Stalin, hautoen ja toteuttaen maailmaa syleilevää fanaattista ajatusta koko maailmaa käsittävästä proletariaatin diktatuurista, jonka keskuksena edelleen tulee olemaan hän itse: tuleva maailmandiktaattori. Meidän pehmeäpäiset politiikkomme voisivat ottaa ainakin yhdessä suhteessa oppia suutarinpoika Stalinista, nimittäin poliittisessa viivasuoraisuudessa ja väistymättömyydessä. Tietysti ilman diktatuuriajatuksia, mutta ei myöskään velliä housuissa niin kuin nykyään amamttipolitikoillamme on. He ovat tuuliviirejä ja hyvin rasvattuja sittenkin.

Koska suurella osalla kansasta on hyvin pintapuolinen käsitys nykyisen Venäjän itsevaltiaasta diktaattorista ja hänen päämääristään, teemme hieman selkoa hänen marxismistaan, joka on muuttunut viime vuosina stalinismiksi, s. o.: aasialainen satraappi aasialaisten laumojen keskellä kantaen historian verisintä valtikkaa, jolla hän tahtoo maailman viedä — paratiisiin!

Stalinilla on ollut monta nimeä: Alkuperäinen on Soso l. Josef Dzugasvili; sitten pelätty kaukaasialainen tihutöittentekijä, jesuiittakoululainen, vallankumouksellinen Koba (kts. Essad Bey: Stalin), jolla nimellä hänet vieläkin Kaukaasiassa Bakun ja Tifliksen atentaattien ajoilta tunnetaan. Sitten risti hänet itse Lenin Staliniksi, joka merkinnee lähinnä "teräsmiestä". Hän oli tunnettu vallankumouksellinen jo ennen maaliskuuta 1917, jolloin hän vapautui Siperiasta, jossa hän oli viidettä kertaa karkoitettuna, viimeiseksi Jenisein suistolla viisi vuotta. Stalin on synnynnäinen rosvo ja salaliittolainen, jota koskaan ei todistusten puutteessa voitu tuomita kuolemaan, vaikka synnit tiedettiin. Esimerkin mainitaksemme: kerran keskellä päivää hän Tiflisin kadulla ryösti "vallankumouksen tarpeisiin" kasakkasotnijan vartioiman valtion kassakirstun, lähemmäs puoli miljoonaa ruplaa, joutumatta kiinni. Lokakuun vallankumouksen johdossa hän jo oli taas huomattavalla paikalla. Nimellisesti oli johtajana Trotski, joka todellisuudessa oli Stalinin tanssitettava marionetti. Sellainen on Josef aina ollut, ei julkisia kunniaglorioita, mutta valtaa, valtaa.

Jo Kerenski-ajanjakson jälkeen tapaamme Stalinin taasen Trotskin kanssa kommunistisotajoukkojen johdossa Tsaritsynissä valkoisia kenraaleja vastaan. Tältä ajalta juontuu Stalinin viha Trotskiin, joka sen sai tuntuvimmin kokea, kun Stalin hänet karkoitti "pyhältä Venäjältä" v. 1925. Sen jälkeen on paljon vaiheita, joihin emme sen enempää puutu.

Jo Leninin eläessä oli Stalin samalla paikalla kuin nykyäänkin, nim. puolueen yleissihteerinä. Silloin hän, huomatessaan Leninin lopun lähestyvän, alkoi kerätä käsiinsä johtolankoja, joiden avulla hän myöhemmin voisi hallita rajattomin valtuuksin. Hän ei ollut ilman muuta vanha salaliittolainen. Tämänkin jutun järjesti hän niin, ettei epäilyksen varjokaan langennut häneen itseensä. Toverinsa valitsi hän vanhoista georgialaistovereistaan, joiden uskollisuus oli varma. Poliittinen toimisto ja puolueen yleissihteeristö olivat ne elimet, jotka hoitelivat juoksevat asiat. Koska Stalin oli aina ollut vaatimaton, annettiin näiden toimien johto, joka ei ollut julkista, hänelle, Trotskin ja muiden keikkuessa ylimpänä. Herrat eivät huomanneetkaan, että puolue tuli olemaan johdossa ja puolueen sisässä teki Stalin itsenäistä, omaetuista työtään: Teräsmies nappulat käsissään!

Leninin eläessä ei hän vielä tällä yleissihteerin paikalla päässyt suurempaan valtaan, ja suurelle yleisölle oli hän melkein tuntematon. Lenin aavisti miehen aikeet ja siksi hän teki kuolinvuoteellaan testamentin, jossa m.m. Stalin määrättiin poistettavaksi. Stalin sai kuitenkin paperin pimitetyksi. Ympärilleen keräsi hän valion apureita, joista tärkeimmät olivat Sinovjev, Pietarin satraappi, Kamenev Moskovassa. Kolmantena hirveä Dzersinski, tsekan julmin pyöveli. Liiton neljäs jäsen oli vanha Stalinin ystävä, kaukaasialainen Ordzonikidze, uhkarohkea ja uskollinen. Kun Lenin sai 1926 ensimäinen halvauskohtauksensa, alkoi Stalinin valtaannousu automaattisesti, ja salaisesti hän sitä itse lisäsi. Ja vasta kun Trotski kukistui, huomattiin, kenelle valta oli siirtynyt.

Puolueen XII kongressissa lopullisesti laskettiin Stalinin vallan perustus ja koneisto, jolla hän pitää Venäjää vallassaan. Keskusvalvontakomissioni (Ts KK.) oli siihen asti ollut taistelemassa rikollisia aineksia vastaan puolueessa. Kongressin jälkeen se sai uuden tehtävän: sen tuli taistella jokaista opposition yritystäkin vastaan ja pitää yllä puolueen yhteyttä. Siitä paisui valtiollinen poliisi, jolla ei ole vertaa. Sillä on edustajansa jokaisessa vähänkin tärkeässä elimessä, jotka valvovat, ettei pieninkään vilppi puoluetta, s.o. Stalinia vastaan tule kysymykseenkään. Puheenjohtajana oli aluksi yllämainittu Sergo Ordzonikidze, ja sata kertaa "sihviloidyt" jäsenet ovat taatusti uskollisia. Leninin leskikin on sanonut, että he voisivat heittää Leninin yli laidan yhtä kylmästi kuin Trotskin, jos hän vielä eläisi! Keskusvalvontakomissionin jäseniä ei saa valita puolueen luottamustoimiin eikä kokouksiin, mutta virallisina valvojina heidän tulee niissä olla läsnä. Korkein TsKK:n instanssi on täys'istunto joka neljäs kuukausi. Se on jonkinlainen tuomioistuin varoittaen, eroittaen tai jättäen syylliset Stalinin käsiin.

Tällä puolueen poliisilla on niinkuin sanottu, edustajansa jokaisessa vähänkin merkityksellisessä paikassa. Se on jonkinlainen jesuiittamainen inkvisitiolaitos ja näinollen Stalinin vallan vahvin tuki ja turva.

Lyhyesti: maata hallitsee kommunistinen puolue, tseka pitää huolta rauhallisuudesta maassa; puoluetta hallitsee keskuskomitea ja rauhaa näiden keskellä Ts. KK. Kun ne ovat vastuussa lopullisesti Stalinille ja hän on osannut järjestää niin, että TsKK:n miehet ovat puolueen miesten kanssa verivihollisia, on heidän uskollisuutensa varma. Tämä linja toistuu: uskolliset hoitavat jokaista pienempääkin neuvostotasavaltaa, korvauksenaan uskollisuudesta korkeampia komentajapaikkoja. Päinvastaisessa tapauksessa tuomio tulisi tietenkin olemaan kamala, mutta lyhyt. Tsekahan osaa keinot vastenmielisten olentojen lyhyeen lopettamisesta. Miljoonat ovat kadonneet heidän kammioittensa kautta. Entisten uskollisiensa tilalle, jotka alkavat tulla vanhoiksi, ottaa Stalin TsKK:iin nuorkommunisteja, ja huolimatta siitä, että puhutaan oppositioista ja puolueen rakoilemisista, on Stalin Venäjän ehdoton herra. Presidentti Kalinin on kylläkin olemassa, mutta hän on tyhmä marionetti, jolla ei ole mitään poliittista tai muutakaan merkitystä. Hän on vain edustusnukke ulkomaalaisia varten, jonkinlainen kulissi.

(Jatkuu.)

CHEVROLET varaosia, vahvistettuja vanteita halvalla!

BENZIINIÄ tukuttain ja vähittäin.

FISK-renkaita.

KOIVISTON AUTOLIIKE
Seinäjoki. Puh. 250.

Seilon saha
Jalasjärvi.

Ostaa: tukkipuita, kaivospölkkyjä ja propsia.

Myy: höylättyä lautatavaraa, rimoja y.m.

Jalasjärveläiset!

Säästöpankki on pankkilaitos, joka maksaa korkeimman sallitun koron tallettajilleen. Tarjoaa varmasti riittävän vakuuden talletuksista ja kantaa pienimmän mahdollisen koron lainoistaan.

JALASJÄRVEN SÄÄSTÖPANKKI

Kirjapalsta

On tämä maailma kummallinen pallo. Ihmiset puhuvat paljon huonosta ajasta, ja epäilemättä hädän korppi leijailee harmain siivenlyönnein maailmassa tätä joulua vastaanottamaan, mutta kirjallinen "metiäispesä" — käyttäkäämme professori Heikki Klemetin jämerää sanontaa — pörrää entiseen tapaan. Kirjoja tulee ihmisten ulottuville kuin turkin hihasta. Tämä ainakin on hyvä merkki, parempaa aikaa ennustava merkki. Tässä mielessä esittelemme pienen pinkan tuoreita, vielä kirjapainolta haisevia tämän joulun uutuuksia.

Tietysti pinkassa ylimmäisinä ovat Etelä-Pohjanmaan komeat maakuntakirjat, professori Klemetin Kuortaneen vaiheita, joka on jo "kesänjuonut", mutta siitä huolimatta tuore joulukirja, ja Samuli Paulaharjun Härmän aukeilta, tietokirjana ja taideteoksena korkeinta luokkaa, maakunnallinen raamattu, joka on vielä tulannen vuoden kuluttua tuore joulukirja. Nämä mahtavat eepokset ovat tänä jouluna kirjallisen metiäispesän parhaita antimia. Eteläpohjalaiselle ne muodostavat ainutlaatuisen herkkuaterian. Vasta jälkiruuaksi syömme muuta.

Yleensä näyttää siltä, että kirjallisuutemme taso on tänä syksynä huimaavasti kohonnut. Tätä todistaa ainakin kolme ensiluokkaista romaania: Toivo Pekkasen Tehtaan varjossa, ensimmäinen suomalainen tosi-taiteellinen kehitysromaani, uusproletaarisen elämännäkemyksen viivoittama merkkiteos, joka tulee varmasti elämään kauan meidän jälkeemme, Arvi Järventauksen Savuava maa, väkevän heimotunteen inspiroima historiallinen romaani Unkarin sortumisesta turkkilaisten jalkoihin v. 1526 ja toiselta puolen syvästi rehellinen suomalais-ugrilaisen rodun pettymyksen, kateuden ja eri köydenvedon tilitys, oikein ajateltuna ja ymmärrettynä uuden suomalaisen yksimielisyyden oppikirja, ja Artturi Leinosen Hakkapeliitat, tukeva ja hirmuisen jännittävä, suurisuuntainen ja hartaasti suomalainen romaani 30-vuotisesta sodasta, tekijänsä paras työ, jonka ensi osa lupaa kansallista merkkiteosta. — Tässä on sellainen valioromaaniannos, josta sopii nauttia pitkin syksyä. Pekkanen antaa syviä ajatuksia, Järventaus vakavia aatteita, joiden mausteena on verratonta huumoria, ja Leinonen tukevasti suolatun aikakausikuvan loisteliaine sankarija taistelukuvauksineen.

Maila Talvio on edelleen palavasydäminen aatteiden ihminen ja kirjailijana notkeakynäinen taituri. Tätä todistaa hänen keuhkotautiromaaninsa N:e 45 000, jossa ensi kerran meillä annetaan valkealle rutolle hyvin osuva isku kaunokirjallisessa muodossa. Ja kun tämä hauska kirja tänä jouluna luetaan tuhansissa kodeissa — ja Etelä-Pohjanmaalla se ainakin luetaan — niin keuhkotaudin viikate lyhenee aika kaikaleen, sillä Talvion romaani on myöskin herätteitä, innostusta ja voitontahtoa antava, hyviä neuvoja jakava valkean ruton vastustamisen oppikirja. Olkaamme kiitollisia siitä, että tunnettu kirjailijattaremme on kohdistanut iskunsa kaikista vihollisistamme vaarallisimpaan ja ilkeimpään.

Mika Valtari on nyt kirjoittanut annoksen mukavia satuja, joita aikamieskin viitsii lukea ja joista nauttii yhtä paljon kuin hänen romaaneistaankin. Ne ovat ilmestyneet nimellä Kiinalainen kissa. Siinä on monta oikein maukasta palaa, ja sopiva lahja se on pikiöljypullon kokoiselle väellekin.

Tänä syksynä on ilmestynyt myöskin kaksi todella hyvää novellikokoelmaa: Yrjö Koivukarin Alastomat kasvot ja Elsa Heporaudan Lintu löi ruutuun. Viimeksi mainitussa kirjassa on muutamia niin hienoja pienoiskuvia, ettei sitten Linnankosken ja Ahon päivien meillä ole kirjoitettu siihen verrattavaa.

Metsänhoitaja A. E. Järvinen Rovaniemellä on saanut todellisen luonnonrakkauden ja sitä oivallisesti ilmentävän kirjallisen kärpäsen turkkinsa sisälle. Hänen uusi metsästysjuttukokoelmansa Suurissa metsissä on haltioittava kirja. Sen pakkaset, Lapin lumierämaat, rotkot, ryteiköt, purot, teitat ja nuotiot painuvat lähtemättömästi mieleen. Varsinkin metsästäjät tulevat sen ääressä autuaiksi omalla uskollaan.

Villiam Jokisen runokokoelma Matkanäkyjä edustaa miellyttävällä tavalla harrasta ja Kristustäyteistä mystiikkaa uskonnollisessa runoudessamme ja ansaitsee huomiota näillä lakeuksilla siitäkin syystä, että tekijä on Peräseinäjoen poikia.

Kirjallisuutemme suurimpia puutteita on näihin asti ollut se, että meillä ei ole ollut mitään yhtenäistä ja taiteellisesti tarkkaa esitystä maailmansodasta, vaikka se niin ratkaisevalla tavalla vaikutti isänmaamme kohtaloihin. Nyt on tämä puute onnellisesti poistettu: saksalaisen majuri Erich Otto Volkmann'in loistava ja objektiivisiin kannanottoihin pyrkivä teos Maailmansota 1914—18 on nyt kapteeni Karangon kääntämänä ilmestynyt suomeksi ja varustettu komeilla, Saksan valtakunnanarkistosta valituilla kuvilla. Komea ja hyvä kirja, jota varmasti ostetaan tänä syksynä kilpaa.

Suomalainen kirjallisuudentutkimus on myöskin tänä syksynä saanut yhden suurimpia voittojaan: professori ja runoilija V. A. Koskenniemi on kirjoittanut tenhoavan loistoteoksen Nuori Goethe, jossa kuvataan erinomaisen selväpiirteisesti koko maailman suurimman runoilijaneron nuoruutta, jossa kiteytyy kokonaissynteesiksi koko etsivän ihmissuvun nuoruus. Tämä kirjallisuutemme merkkiteoksiin luettava kirja on tänä syksynä jokaisen sivistyneen kodin ensimmäinen lahjakirja. Sen lukee jokainen ehtymättömällä mielenkiinnolla. Sivistävä, nuori ja elävä kirja!

Lopuksi saatamme mainita, että oikein viisaat voivat hankkia V. Artin mahtavan nidoksen Runoanalyysi ja runotekniikka, jossa tekijä repii runoutta kuin teurastaja härän sisälmyksiä. Toiselta puolen on se ainutlaatuinen runousoppi suomenkielellä, paljon herätteitä ja uusia näköaloja antava kirja. Suomalaisen kirjallisuuden Edistämisrahasto on suorittanut sen tekijäpalkkion, ja on kirja painettu manulisoimalla suoraan kirjoituskonetekstistä.

Kirjallinen metiäispesämme on ollut siis kovassa touhussa taloudellisesta nuristuksesta piittaamatta. Ja hyviä kirjoja sieltä on tullutkin, sillä kyllä näistäkin jo pitäisi löytää mieleisensä. Kaikki nämä on kustantanut WSOY. Seuraavalla kerralla muitten tuotannosta.

Metiäinen.

Tyhmä ystävä

on vaarallisempi kuin vihollinen.

Erään asian yhteydessä muistui mieleeni vanha tosiasia, joka tapahtui Karjalassa orjuuden aikana. Eräs kansalainen tunsi kärsineensä ruumiillista kipua aiheettomasti ja maksoi patruunalle samalla mitalla. Tämän tehtyään hän otti ainoan tyttärensä mukaansa pakolaisuutta viettämään synkkään korpeen. Eräänä päivänä heidän siellä aterioidessaan, tuli heidän luoksensa karhu pahasti ontuen. Ensi säikähdyksestä selviydyttyään, he huomasivat, ettei karhulla ollut mitään pahoja aikeita, vaan se rupesi näyttämään kipeää käpäläänsä. Tytär sanoi, että mustilla on varmaan tikku jalassaan, jota rupesivat kaikin kolmin tarkastamaan.

Turvonneessa käpälässä kynsien välissä olikin suuri tikku, jota karhun harvoilla hampailla ei voinut tavoittaa, mutta irtosi se sieltä erämiehen puukolla. Tästä oli seurauksena karhun kiitollisuus ja alamaisuus. Kaikki yhdessä he rupesivat rakentamaan itselleen majaa. Tässä työssä erämies väsyi ja rupesi lepäämään päivän kuumimmaksi ajaksi. Karhu suojeli nukkuvaa parhaan koiran uskollisuudella. Sitten eräänä päivänä, kun työ oli loppumaisillaan, tapahtui onnettomuus. Erämies rupesi päivällislevolle, mutta kärpäset eivät antaneet rauhaa. Karhu huomasi tämän ja ajoi kärpäsiä pois, että isäntä saisi nukkua. Eräs kärpänen oli kuitenkin niin itsepäinen, että se tuli aina takaisin, josta vahti suuttui ja otti suuren kiven sekä heitti sillä miehen otsalla istuvaa kärpästä. Miehen pää luonnollisestikin murskautui. Tytär pillahti itkemään ja karhukin huomattuaan tuloksen, hätääntyi. Se tempasi miehen syliinsä ja kantoi sen lähimpään kylään apua saadakseen, mutta se oli jo kuitenkin myöhäistä.

Kuinka monesti me ihmisetkin menettelemme kaikessa ystävällisyydessämme karhumaisesti, se on saatu monesti kokea. Kuinka monissa yhdistyksissä, seuroissa y.m. on tuo kärpäsen ahdistelu pannut monet hyvät aatteet seisahduksiin. Lukija käsittänee, millaista kärpästä tarkoitetaan. Oman minän ja persoonallisuuden kärpäsille uhrataan se, mikä tarvittaisiin rakentavaan työhön. Äskettäin oli vähällä mennä hajalleen tällaisesta syystä eräs aatteellinen yhtymä, juuri silloin, kun piti päättää ratkaisevista, kauas tähtäävistä asioista, joille oli saatu viranomaistenkin tunnustus. Kesken kaiken huomattiin puheenjohtajan otsalla istuvan oikein raatokärpäsen. Vaikka se oli kokonaan toisten syy, niin nyt vaadittiin noitten jälkien perusteellista poistamista, mihin taas puheenjohtaja ei katsonut olevan aihetta, koska hänen elämäntyönsä ilman muuta jo osoittaa moiset syytökset vääriksi. Onneksi oli nyt kivi niin painava heitettäväksi, ettei se onnistunut, joten tällä kertaa kyllä selvittiin yhden miehen eroamisella, mutta se ei ollut aatteen vuoksi uhrautumista, vaan se oli itsekkyyden ja oman minän palvomista, josta kirouksesta meidän on koetettava vapautua. Silloin eivät kansainväliset viholliset saa johdetuksi meitä toinen toisiamme vastaan, ja muuta keinoa ei heillä meidän erjuuttamiseksemme ole.

Poskelainen.

Lapualaiset
ympäri maan

Kuten monet lukijoistamme jo tietävät, järjestää Lakeuden Sana joulunumerossaan yhteisen LAPUANMIELISTEN JOULUONNITTELUN. Kun lukuisat kansalaiset varmaankin haluavat olla siinä mukana, kehoitamme halukkaita ilmoittamaan meille nimensä ja osoitteensa ja liittämään mukaan nimimaksun, joka on Smk. 5:—. Ilmoitukset on tehtävä viimeistään joulukuun 10 päivään mennessä, että ne ehtisivät mainittuun numeroon. Niitä, jotka haluavat kerätä jouluonnittelunimiä paikkakunnallaan, kehoitamme pyytämään meiltä sitä varten laadittuja listoja ensi tilassa.

Jalasjärviset!

JYLISEVÄNKOSKEN SAHA JA MYLLY

vastaanottaa vehnän ja kaikenlaisen viljan jauhatusta sekä ryynien tekoa ajanmukaisilla koneilla.

Iisakki Mäkinen.

Niitä asiamiehiämme,

jotka eivät vielä ole tilittäneet tämän vuoden tilausmaksuja, kehoitamme toimittamaan tilityksen konttoriimme heti joulukuun alussa, ettei lehden lähetys tilaajilleen lakkaisi.

Leikkaus . . .

Jatko 2:lta sivulta.

det miehet. Jotakin on joka tapauksessa tehtävä, sillä onhan kohtuutonta, että pula-ajan rasitukset työnnetään kokonaan velkaantuneen ja toista takaamaan, siis auttamaan menneen talonpojan ja työmiehen kannettavaksi sillä seurauksella, että molemmat saavat talsia kilometritehtaalla ja elää juoksemalla suu auki vastatuuleen. Näin vähenee veronmaksajien joukko ja koko yhteiskunnan perustukset luhistuvat. Tähän tilanteeseen on kumminkin muotipuolueiden juonittelu johtanut.

Nämä taloudelliset kysymykset ovat tällä hetkellä kipeitä, polttavia, ensiksi ratkaistavia. Siksi tekee lopuksi mieli kysyä vakavasti: eikö kansanedustajille ole enää muuta työtä, kun täytyy hakemalla hakea suunsoittoaihetta eduskunnan istuntosalin veistoksista? Ei niistä kansan nälkä lähde, eikä isänmaallisen kansan tyytymättömyys rahtuakaan vähene. Eiköhän leikkiminen eduskunnassa jo meidän osaltamme riitä. Kansa odottaa herroilta tekoja, eikä mitään lapsellisia temppuiluja, jotka saisi siirtää leivällisempään ja rahallisempaan aikaan. **Ajattelija.**

Karhun . . .

Jatko 2:lta sivulta.

ja oululaista Kalevaa myöten oli tämä Jalasjärven kuvamuilutus saanut yksityiskohtaisen tosikertomustyylisen kuvauksen. Niin että kyllä se on Jalasjärvi yhtä kuuluisa kylä kaukana kuin muutkin maakunnan pitäjät, vaikka omassa maakunnassa useinkaan ei niin muisteta anturajärveläisiä, jotka ulospäin pyrkivät olemaan hiukan vaiteliaita ja vaatimattomia.

Tampereen rintamamiesjuhlillakin jalasjärveläisten joukkue oli saanut oikein erikoisen herraskohtelun, sillä se oli istutettu Haarlan voileipäpöytään. Emme sano tätä kateudesta, vaan päisvastoin. Ehkä juuri niin piti ollakin, sillä "luokkarajat" ne ovat meillä lapualaisillakin keskenämme. Ei sitä ihan ilman ansiota pääse isoisten tuoleille istumaan.

Nojaa. Taitaa venyä jo liiatellen tätä juttua. Eihän meidän tarkoituksenamme ollut muuta kuin vähän rääppiä pitäjänkulmia niiltä osilta, mitä eräät paikalliset asiantuntijat jo ovat suvainneet sanoa Jalasjärven sivulla tässä numerossa. Pitäkää hyvänänne ja olkaa mojovia. Ja lukekaa niitä kirjoituksia muutkin kansalaiset, että tiedätte sitten itse, mitä teidän on sanominen, kun teidän vuoronne kerran tulee päästä Lakeuden Sanan palstoille.

Hyvästi. Ja terveisiä!

Karhunpenikka.

MARXILAISUUTTA VASTAAN
ja
Suomalaisen työn puolesta
taistelette parhaiten ostamalla
Oikeisto-Työväen ja Talonpoikain puolueen suurarpajaisten
ENNAKKOARPOJA
hinta 50 mk. kpl.

Joka arpa voittaa vähintään hintansa.
Voitot alle Smk. 500:— jaetaan heti tilityksen arvasta saavuttua arpajaistoimistoon arpaan liittyvää kuponkia vastaan.
Kaikki arvat mukana päävoittojen arvonnassa.

Oikeisto-Työväen ja Talonpoikain puolueen Arpajaistoimisto.
Helsinki, Kaisaniemenk. 7, h. 4.

VIIME VIIKOLTA

Tuomioista, tuomion enkeleistä, provokaattorista ja koulupojista

Hovioikeus Turussa on nyt sitten lopullisen sanansa sanoa paukauttanut. Mikä, niinkuin ymmärrettävääkin, on nostanut "laillisuusrintaman" heleänpunaiset haivenet pystyyn ja antanut taas aihetta painomusteen ylenpalttiseen haaskaukseen pula-aikana. Tapahtui näet niin, ettei Kosolan Vihtori joutunutkaan istumaan sitä yhdeksän vuoden rätinkiä, jollainen hänelle ja muille L. Ln pää miehille langetettiin keskustavasemmistolaisissa liktoripiireissä noin niinkuin ennakkotuomiona ja pöytäpuheina ruokalystin lisäämiseksi. Tuomioita on nyt sitten kuitenkin saatu "lievempien tai raskauttavampien asianhaarojen vallitessa tapahtuneista kapinoista", mikä sentään jossain määrin tyydyttänee siltasaarelais-ludvikinkatulais-turkulaista konkkaronkkaa. Ja koska Kosola & Kumpp. korkean raadin mahtikäskyllä nyt ovat tuomitut kotiarestiin, voinevat laillisuuspropheetat jälleen nukkua yönsä ilman varmuusketjun suojaa, mitä "kapinoitsijain" vapauttamisen jälkeen lienee jälleen ahkerasti harrastettu.

Samaan aikaan kuin entiset aktivistit, Kosola y.m. nauttivat itsenäisen Suomen taholta samaa huolenpitoa, mihin he santarmiaikoina onneksi ovat täydellisesti tottuneet, vaeltaa Suomen ent. "ensimmäinen fascisti", moninkertaistunut puoluerajan-yliloikkari Mikko von Erich-Vilkastus tasavallan varoilla, kahdellakin makuupritsillä vuorotellen uusilla provokatio-matkoilla Pohjanmaalla, missä hänestä ei tykätä. Puuttumatta enempää tämän turnee-tähden edesottamuksiin, niitten laatu kun ilman muuta on niin selvä, kysymme vain, puuhataanko Siltasaarella uusia "Mäntsälän viikkoja", koska tuomiot edellisestä eivät näytä tyydyttävän vaatimuksia?

*

Viikon muista asioista herättää eniten huomiotamme koulumiespiireissä virinnyt kysymys oppikoulujen supistamisesta 6-luokkaisiksi ja 4-osastoisten kansakoulujen vakauttamisesta välittömästi näihin johtaviksi oppilaitoksiksi.

Aloitteesta voidaan olla monta eri mieltä, mutta omasta puolestamme annamme sille vilpittömän siunauksemme, koska me näemme siinä tällä hetkellä ainoalaatuisen yrityksen vähentää ja kiristää mutteristoa yhteiskunnallisen ikiliikkujamme hiljaiseloon syventyneessä koneistossa. Sitä mutteristoa kun on viime vuosina epätoivon vimmalla vahvistettu sillä seurauksella, että masiina on lyödä lihjaissut silloin tälloin jysäyksen, pari laiskasti pakille, vaikka styyrmannit ovat komentaneet "framotti ja hiton kiaru viäl sittenki!"

Puolivillaista sivistyneistöä on tosiaankin syytä supistaa juuri tuollaisen, aloitteen edellyttämän karsintakilpailun kautta. Ja kansakoulu on juuri sovelias laitos siihen. Vieläpä sangen sovelias, koska niitä nyt niin ylenpalttisesti on veronmaksajan rasitukseksi rakettu, kiitos "oppivelvollisuuslain", jollaista tipahtamista oikeuden ja kohtuuden nimessä tamista oikeuden ja kohtuuden nimessä sikoon, mutta ei lukutaidoltaan 100-prosenttisen kansan niskaan, kansan, jolla on kaikkea, velkaakin "yli Leenan pirtin". — Kansakoulukurssin suoritusaikana voi opettaja varmasti päätellä, kuka oppilaista on sovelias jatkamaan eteenpäin, kuka, mikäli asianomainen koulumestari ei ole leipäpappi eikä muu "valkeaksi sivuttu hauta täynnä ruumiitten luita".

Kertakaikkiaan: Ilolla Tervehdittävä Aloite! Sitä tietä me nopeimmin vapaudumme siitä enemmän tai vähemmän terveestä puolisivistyneistö-säädystä, joka maatamme mädättää. Todellinen lahjakas yksilö kykenee jo kouluvuosinaan määräämään elämänuransa. Nykyisten kouluolojen ahtaissa karsinoissa kasvatetaan laumaa, josta 70 % ei sellaiseen pysty. Vanuttaen ja vatkaten ylioppilaiksi leivotuita olentoja on meillä ällistyttävä legio, legio, jolle olemassaolon taistelun laki on parhaassakin tapauksessa selvinnyt vallan liian myöhään ja joka useimmiten vähälahjaisena auttamattomasti jää ilman elämäntehtävää.

Ministeri- ja jakarandatuolejakin kun on niin kiusallisen rajoitettu määrä.

Tuomas Kuona.

Todella kestävät, ensiluokkaisista raaka-aineista valmistetut
miesten, naisten ja lasten kengät
ostatte edullisimmin meiltä.

Pieksu-, varsi- y.m. nahkaa myymme tukuttain ja vähittäin.
Kaikkea nahkurialaan kuuluvaa työtä otamme vastaan.

Raakanahat

voitte lähettää nahkimoomme Jalasjärven Osuuskaupan ja Ilolakson autoissa.

Jalasjärven Osuusnahkimo

— **Suosikaa niitä liikkeitä,** jotka mainostavat tavaroitaan Lakeuden Sanassa.

Paras lahja

Kaikkien hyöty ja ilo on hyvä **RADIOVASTAANOTTAJA.** Jos ette kerkiä käymään liikkeessäni tai asiamiehieni luona, niin pyytäkää esittelyä kotonanne, sillä teemme sen ilman korvausta mielellämme. Kokeilkaa **"ESWE"** ja **"TEFAG"** koneita, niistä varmaan löydätte mieleisenne.

Asiamiehiäni ovat:
KAUHAJOELLA Herra Yrjö Mattila.
LAPUALLA Herra Niilo Koivumäki.

NURMEN SÄHKÖLIIKE
Seinäjoki. Puh. 125.

Oy. Kaskö Wood C:o Ltd.
Kaskinen.

OSTAA sahattua puutavaraa ja paperipuita päivän
korkeimmilla hinnoilla

MYY ajanmukaisesta vientihöylämöstään **höyrykuivattua** ja **höylättyä** kaikkea taloudessa tarvittavaa **LAUTATAVARAA**

"Te ette tunne lakia. Mutta minä olen ollut niin paljon vallesmannilla työssä — sekä tällä että entisellä — että minä tunnen lain kuin oikean käteni. Kas, se on sillä lailla, että kun mies on talossa vierahana taikka asialla ja silloin tulee kania ja tappelua talonväen kanssa, niin se on tappelu. Ja siitä pääsee sakoilla. Mutta jos tämä sama mies menee vartavasten häjyilemähän ja tappelemahan siihen talohon, niin silloin on kuninkahan rauha rikottu. Ja siitä pääsee vuodeksi linnahan".

Dramatiikkaa harrastava kansa tietää, että tämä viisas lainkulkinta on Pohjalaisten "Saltun" puhevuorosta. Ja viisautta siinä onkin runsaasti.

Johtui tämä vain mieleemme sen johdosta että tietämätön kasanosa on olkein ällikällä lyöty ja osoittanut meillekin kyselyjä, jotta joko se Lakeuden Sana nyt sitten lakkautetaan.

— Kuinka niin?

— No kun te saatte painokanteen.

Jaa, lukekaa "Saltun" puhevuoro, niin näette, milloinka kuninkaahn rauha on rikottu ja mikä on tavallinen kanitappelus.

Kun joku yksityinen henkilö katsoo jonkun lehtikirjoituksen loukkaavan itseään, niin hänellä on tietysti oikeus peräänkysyä asiaa. Se on kunnianloukkausjuttu t.m.s., nimitettäköön sitä sitten painokanteeksi tai miksi muuksi hyvänsä. Ja jos lehti ei voi näyttää toteen kaikkia loukkauksiaan, niin saattaa se saada muutaman satasen sakkoa, ja sillä hyvä. Sen kummempi ei juttu ole, vaikka päällekysyjänä olisi joku tavallinen virkamieskin. Onhan siitä esimerkkejä. Saatikka sitten, jos kysyjä on vain tavallinen toisen lehden — vaikkapa maalaisliittolaisenkin — neekeri, niinkuin tässä Lakeuden Sanan tulevassa "painokanteessa" kuuluu olevan. Me näet emme ole mitään kannetta vielä saaneet, mutta toivottavasti saamme, jotta pääsemme raastupaan sinuttelemaan niitä rautarintaman miehiä. Siitä lystistä kannattaa aina muutama satanen hassatakin.

Toinen on asia, jos me esim. loukkaisimme hallitusta tai valtiovaltaa. Silloin nousisi sakko suuremmaksi entisenkin lain mukaan ja kun me lapualaiset sitten vielä olemme saaneet kovennetuksi painovapauslakia, on ruvennut käymään niin, ettei mitään kanteita annetakaan, vaan lakkautukset tulevat suoralta kädeltä. Siihen ei tarvita edes suojelulakia. Jos loukkaus katsotaan pienehköksi, saattaa kyllä tulla painokanne, ja siitäkin voi, mikäli oikeus katsoo, seurata väliaikainen lakkautus. Sen pituuden taas tietää melkein ennakolta, sillä kun oikeusministeriö määrää yleisen syyttäjän tehtäväksi kanteen nostamisen, hän tavallisesti — niin ainakin lapualaislehtiin nähden on tapahtunut — määrää myös, kuinka pitkäksi aikaa lehti on vaadittava lakkautettavaksi.

Joten siis ei kaikki ole kultaa, mikä kiiltää. "Keski-Pohjanmaan" neekerikokelas Josua Ruotsala on nyt itsetyökönään loukkaantunut, kun me kerroimme, että hän on ollut hommaamassa rautarintamaa. Olkoonpa sen asian kanssa miten tahansa, sittenhän se oikeudessa nähdään, mutta selvähän on, ettei hänellä sentään vielä ole voimaa lakkauttaa lehteämme — ja taitaa kuluakin vielä kotvasen ennenkuin hänestä tehdään maahan oikeusministeri, niin ansioitunut kuin hän onkin leikkikurssien järjestäjänä Keski-Pohjanmaan nuorisoseurapiirissä.

Älkää siis pelätkö, arvoisat kansalaiset. Ei maailma vielä aivan sekaisin ole. Lakeuden Sana ilmestyy edelleenkin ja jos se pientä kanitappelusta ajankuluksi järjesteleekin, niin kuninkahan rauhoja se ei mene rikkomahan, sillä henkikulta on sillekin rakas. Lehti maksaa tästä alkaen ensi vuoden loppuun vain 30 mk., ja mikäli varastosta vielä löytyy alkunumeroita, saa tilaaja nekin samaan henkiseen ylösrakennukseen kaupan päälle. Morjens!

V.t. aputoim.

Musiikki ja politiikka . . .

Se Lapuan vihellyskonserttikin tulee sitten oikein oikeuteen. Tällä viikolla sen pitäisi jo olemaan esillä Lapuan käräjillä. Eräät musiikkimiehet loukkasivat suurmiestä, ja se antoi aiheen suurmiehen rouvalle nousta penkille ja lausua musiikkimiehille kohteliaisuuksia, jotka piirtäjämme on puolestaan halunnut ikuistaa ylläolevan kuvan kautta — jottei kansa luulisi loukkauksen olleen yksipuolista. Tämän loukkauksen johdosta ei kuitenkaan liene nostettu juttua . . . ne lapualaiset kun ovat huumorintajuista väkeä . . . nielevät kohteliaisuudetkin suurkiitoksella.

AMMATTIMIEHENÄ

voin tarjota palvelustani kaikessa vaatturintyössä.

Arkipuvut, juhlapuvut ja palttoot.

Jokainen sauma tehdään **todellisella** huolella.

Upseerien puvut ja manttelit

vaativat erikoislaatuisen **leikkuun**. Useampivuotinen kokemus on **takeena** ammattitaidosta silläkin alalla.

Hyvä kangas — Hyvä työ
Yksilöllisyys — Tyytyväisyys.

HUOM.! KUUSISEN KANKAITA.

VAATTURI T. LAAJANEN

Seinäjoki, Jerikontie 7.

Ylistaron Veikoilla komeat piirikunnalliset

Sarjojen voittajat: Kure, Seppä ä, Keisala, Soini, Jussero, Penttilä.

Ylistaron Veikkojen piirikunnalliset painikilpailut alkoivat lauantaina klo 20. Esittelytilaisuudessa oli kaikkiaan 52 miestä. Illan kuluessa suoritettiin 25 ottelua, joista monissa esiintyi oikein mestariheittoja. Painiaika oli 12 min.

LAUANTAIN OTTELUT.

Alokassarja alle 61 kg.: V. Palonen LP. — A. Rahko, IK, 8.45. O. Ryssy, YV, — O. Palo HK, 6,40. V. Lehtimäki, YV — O. Luoma, YV 3,40. V. Vainio, YV, — E. Suokas, YV, 0,16, J. Salmi, SU. — E. Varismäki, YV, 0,40. R. Piri, HK. — U. Mela, YU, 2—1.

Sarja 66 kg. M. Ahde, LV. — T. Rintanen, 5,30. V. Viemerö, KV. — E. Kangasmäki, SU., sillan murto, 4,40. A. Keisala, LP. — I. Louko, YV, 2—1. Y. Vähämäki, IK. — J. Ylinen, NJ, 7.49. E. Virta, YV. — E. Hahne, YV, 6,40.

Sarja 72 kg.: M. Katila, SU. — O. Lakol, YU, 2—1. J. Näpärä, IK. — A. Louko, YV, niukka työvoitto, 2—1. Yleisö ja painijat panivat lastalauseensa. V. Lehto, IK. — J. Taka, YU, 1.04. O. Soini, NJ. — I. Kallio, LV, 3—0. J. Pietilä, IK. — E. Koskinen, YV, 2,11, komea syöheitto.

Sarja 56 kg. M. Högman, LP. — U. Koski, YU, 1,22. E. Niemelä, YV. — U. Hirvilammi, YU, komeasta lonkkaheitosta, 1.04. J. Kure, IK. — A. Saarikoski, SU, niskasta 0,23.

Sarja 61 kg.: M. Martikkala, NJ. — A. Sippola, YV, 3—0. O. Seppälä, SU. — H. Soini, 3—0.

Sarja 79 kg.: S. Leppilahti, NJ. — E. Jussero, KV, 2,27, niskasta. A. Hautalammi, YV. — I. Lahti, IK, hammerlokki, 6,22. J. Filppula, KV. — L. Keisala, SU, niskasta 1,26. J. Jussero, KV. — L. Saari, YU, sillanmurto 2,06.

SUNNUNTAIN OTTELUT.

Eilen klo 13 jatkettiin kilpailuja, jolloin suoritettiin kaikkiaan 31 ottelua. Parhain ottelu oli sarjassa alle 66 kg. A. Keisalan ja Viemerön välillä, jolloin Keisala rutisevalla partteriväännöllä painoi Viemerön mattoon ajassa 9,20.

Alokassarja: M. Penttilä, NJ. — V. Palonen, LP, 2—1. A. Rahko, IK. — O. Palo, HK, niskasta 30 sek. V. Lehtimäki, YV, — O. Ryssy, 4,41. E. Suokas — E. Luoma, 1,04. V. Vainio — R. Piri, lanneheitto, 0,36. J. Salmi — U. Mela, 1,20. Penttilä — Piri, 4,30. Palonen — Suokas, 3,30. Vainio — Lehtimäki, 3—0. Penttilä — Rahko, 2—1. Palonen — Ryssy, 3,20. Suokas — Lehtimäki, niskasta, 3,20. Salmi — Vainio, 3—0.

Sarja 72 kg.: Louko — Katila, 5,30. Soini — Näpärä, lonkkaheitto, 3,00 Lehto — Kallio, 8,20. J. Näpärä — M. Katila, lonkkaheitto, 3,36. A. Louko — O. Lakol, 3,10. O. Soini — J. Taka, lonkkaheitto, 0,50. V. Lehto — I. Pietilä, 5,25. Kallio — Koskinen, luovutusvoitto.

Sarja 66 kg.: V. Viemerö — M. Ahde, 3,25. Kangasmäki — Rintanen, 7,00. Keisala — Vähämäki, 2—1. Louko — Hahne, 3,25. Ylinen — Virta 5,04. Ahde — Kangasmäki, 1,35. Keisala — Viemerö, 9,20. Ylinen — Louko, koko nelssonilla, 8,20. Vähämäki — Virta, lonkkaheitto, 45 sek.

Sarja 56 kg.: Lammi — Saarikoski, 5,47, koko nelssonilla. Högman — Niemelä 4,50. Högman — Lammi, 2,35. Niemelä — Koski, 3—0. Kure — Hirvilammi, 3,42.

Sarja 79 kg.: Hautalammi — Keisala, 1,00. Jussero — Filppula, 2—1.

Sarja 61 kg.: A. Soini, NJ. — M. Martikkala, 2—1. O. Seppälä — Jussero, koko nelssonilla, 7,00.

LOPPUPAINIT.

Sarja 56 kg.: Kure — Högman, 2—1. Lammi — Niemelä, käsivarsiheitto, 3,12. Kure — Lammi, 1,07.

Sarja 61 kg.: Soini — Leppilahti, sillanmurto, 5,12. Seppälä — Martikkala 2—1. Seppälä — Leppilahti, 5,36.

Sarja 66 kg.: Keisala — Ahde, 2—1. Viemerö — Vähämäki, 3—0. Viemerö — Ylinen, vääntö parterista, 8,37.

Sarja 72 kg.: Näpärä — Pietilä, 1,06. Lahti — Louko, 2—1. Soini — Louko, 2,17. Näpärä — Lehto, 5 min. Soini — Lehto, 7,06.

Sarja 79 kg.: Filppula — Saari, luovutus. Jussero — Hautalammi, 2—1. Filppula — Hautalammi, hammerlokki 2,38.

Alokkaat 61 kg.: Penttilä—Salmi, 3—0. Palonen — Vainio, 2—1. Salmi — Palonen, 0,34.

TULOKSET.

Sarja 56 kg.: 1) Jussi Kure, IK. 1 p. 2) M. Högman, LP, 2 p. 3) M. Lammi, KV, 6 p.

Sarja 61 kg.: 1) O. Seppälä, SU, 2 p. 2) A. Soini, NJ., 4 p. 3) S. Leppilahti, NJ, 6 p.

Sarja 66 kg.: 1) A. Keisala, LP. 3 p. 2) V. Viemerö, KV, 4 p. 3) Y. Vähämäki, IK, 4 p.

Sarja 72 kg.: 1) O. Soini, NJ, 1 p. 2) J. Näpärä, IK, 4 p. 3) V. Lehto, IK, 7 p.

Sarja 79 kg.: 1) Jussi Jussero, KV, 2 p. 2) Jaska Filppula, KV, 2 p. 3) A. Hautalammi, YV. 5 p.

Alokassarja 61 kg.: 1) M. Penttilä, NJ, 3 p. 2) J. Salmi, SU, 3 p. 3) V. Palonen, LP, 6 p.

Verityö

MUSTASUKKAINEN NUORI MIES AMPUI HEILANSA JA ITSENSÄ

Eilisen vastaisena yönä ilmoitettiin Enson poliisille, että Ensossa Sampsankatu 6:n pihamaalla on tavattu kaksi ihmistä kuolleena. Saavuttuaan paikalle poliisi tapasi pihalta jo kuolleena taloll. tytär Milma Sanelma Komin, kotoisin Ensosta, sekä vielä elossa olevan työm. Eino Iivosen, kotoisin Jääskestä. Iivonen toimitettiin heti sairaalaan ja Komin ruumis sairaalan ruumishuoneeseen. Molemmilla oli otsassa taskuaseella ammutun kuulan reikä. Iivosen vieressä maassa olikin taskuase ja kahden ammutun kuulan hylsyt. Tapahtumaa lähemmin tutkittaessa kävi selville, että Komi ja Iivonen, jotka pari kuukautta ovat seurustelleet, olivat lauantaina olleet eräissä iltamissa. Komi oli lähtenyt sieltä kotiinsa eräiden muiden seurassa ja Iivonen yksinään. Todennäköisesti Iivonen oli tullut odottamaan sen talon pihalle, missä Komi asui, ja tämän saavuttua sinne klo 1 tienoissa ampunut hänet mustasukkaisuussyistä sekä senjälkeen itsensä. Tuntoihinsa tulematta Iivonen kuoli eilisaamuna sairaalassa. **Hän oli** synt. 1914 ja Komi 1915.

Kyyditys-

TUOMIO KAUHAVAN KÄRÄJILLÄ

Viidelle miehelle ehdollista

Lauantaina oli Kauhavan käräjillä esillä aikaisemmin lykkäytynyt Saarimäen kyyditysjuttu, joka koski kauhaval. tilall. Saarimäen vapaudenriistoa kesällä 1930. S. oli myöhemmin kuollut Siperiassa keuhkotuberkuloosiin, ja syytti hänen leskensä asiamies, tri Karsten, kuten muistetaan, edellisellä kerralla vastaajia paitsi vapaudenriistosta myöskin murhasta, ryöstöstä y.m.

Käräjät istui hov. ausk. Seppälä ja oli tri Karsten jälleen rva Saarimäen asiamiehenä. Eläinlääkäri Kosolan oikeusavustajana oli tuom. Artt. Kästämä ja muiden syytettyjen avustajana tuom. Einar Sparvin. Tri Karsten luopui nyt jonkunverran vaatimuksistaan vaatien kuitenkin vieläkin edesvastuuta kuoleman tuottamuksesta, johon nähden syytettyjen puolesta pidätettiin oikeus myöhemmin vaatia hyvitystä. Pihtiputaalaisten vastaajien toimesta oli Etsivä keskuspoliisi lähettänyt Kauhavan nimismiehelle kirjallisen lausunnon, joka vastaajien pyynnöstä nyt esitettiin. Siinä kävi m.m. ilmi, että Saarimäki, vaikka hänen leskensä puolesta oli väitetty hänen olleen sosialidemokraatti, on ollut piintynyt kommunisti. Niinkään myönsi nimismies, että Saarimäki oli ollut johtomiehiä eräässä Kauhavan työväenyhdistyksessä, jonka kommunistisena lakkauttaminen parhaillaan on vireillä.

Todistajakuulustelujen jälkeen oikeus tuomitsi vastaajista, joita oli kaikkiaan 14, vapaudenriistosta seuraavat viisi: eläinlääkäri Ville Kosola Kauhavalta 6 kk. vankeuteen, metsätyönjohtaja Lauri Hämäläinen Pihtiputaalta 3 kk., kaupanhoitaja Arvo Mäcklin Pihtiputaalta 3 kk., taloll. Matti Herranen Pihtiputaalta 3 kk. ja piirilääkäri Oscar Forsman Haapajärveltä 2 kk. vankeuteen, ollen tuomiot kuitenkin ehdollisia 3 vuoden koetusajalla, paitsi Forsmanille 2 vuoden koetusajalla. Lisäksi tuomittiin vastaajat maksamaan oikeuskuluja. Muut syytetyt vapautettiin. Oikeus alisti päätöksen hovioikeuteen, mutta molemmin asiapuolin ilmoitettiin jo nyt tyytymättömyyttä päätökseen.

Seinäjoen markkinat

jäävät ennalleen

Kuten varsinkin hevosmiespiireissä tiedetään, valitti Eteiä-Pohjanmaan Maanviljelysseura viime huhtikuulla Vaasan läänin maaherralle Seinäjoen markkinoista tehden huomautuksia m.m. niiden järjestyksen suhteen ja ehdottaen, että niiden lukua vähennettäisiin tai ne kokonaan lopetettaisiin. Asiasta antoivat sitten lausuntonsa Seinäjoen piirin nimismies, kauppalanvaltuusto ja järjestävä seura, E.-P. Hevosyst. yhdistys. Nimismiehen mielestä olisi riittänyt vain neljät markkinat vuodessa ja järjestyksen suhteen hän liittyi maanv.-seuran ehdotuksiin, joka m.m. oli esittänyt ainakin eläinsuojelupoliisin asettamista. Valtuusto sensijaan oli sitä mieltä, ettei markkinain lukua olisi supistettava. Lakeuden Sanan saaman tiedon mukaan on maaherra nyt antanut asiassa päätöksensä, jonka mukaan valitukset suurin piirtein eivät ole antaneet aihetta muutoksiin. Päätöksessä on kyllä tehostettu järjestyksen säilymisen tärkeyttä, ollen määräyksenä, kuten tähänkin asti, että järjestävän seuran kustannuksella on markkina-ajoiksi hankittava lisäpoliisivoimaa niin paljon kuin välttämättömäksi katsotaan, jotta markkinat tulevat täysin tarkoitustaan vastaamaan.

Ravikuninkuus-

AJOT ENSI VUONNA SEINÄJOELLE

Suomen ravikuninkuusajot suoritetaan, kuten tunnettua, aina eri paikoissa eri vuosina. Ensi vuoden ajot oli määrä suorittaa Helsingissä. Lakeuden Sanan saaman tiedon mukaan on Suomen Ravirenkaan johtokunta nyt kuitenkin kääntynyt Etelä-Pohjanmaan Hevosystäväyhdistyksen puoleen tarjouksella, että ajot sen toimesta järjestettäisiin Seinäjoella. Helsingissä ovat tällaiset kilpailut viime aikoina tuottaneet tappiota säännöllisesti, ja on Suomen Ravirengas tätä nykyä heikoissa varoissa. E.-P. Hevosystäväyhdistyksen johtokunta onkin suostunut kuninkuusajot näin esitetyllä tavalla järjestämään ja tullaan ne pitämään Seinäjoella ensi elokuun loppupuolella.

— **Avustajillemme** pyydämme huomauttaa, etteivät hermostu, vaikka kirjoitukset eivät lehteen ehdikään ajoissa. Se johtuu siitä, että avustajakaartimme on jo kasvanut suureksi. Kullekin suodaan tilaa aikanaan kirjoituksen laadusta ja aktuellisuudesta riippuen. Nimettömien lähettäjäin kirjoituksia emme julkaise. Ja lisäksi huomautamme, että kirjoitukset pitäisi saada mahdollisimman lyhyeen muotoon, että niille saisimme tilaa.

— **80 vuotta** täyttää huomenna t.k. 29 p:nä kansakoulunopettajanleski Henrika Sjönberg, asuva nyk. Kauhavalla.

1 L. RAVINTOLA KESKUS
Seinäjoki, Valtionk. 15
Puhelin 301

Täydelliset anniskeluoikeudet.

ATERIOIKAA
viihtyisässä ravintolassamme.
Aamiainen 10—13. Päivällinen 16—19.
Kuukausiruokailijoille alennusliput edullisia.
Annoksia kaiken päivää.
Tunnetusti hyvää kahvia y.m. virvokkeita. **Funkkiskabinetti** kokous- y.m. tilaisuuksiin tilauksesta.
Ulkotilaukset toim. huolella ja nopeaan.

Kommunismi . . .

Jatko siv. 1.

joittaman henkisen orjuutuksen alaisuudesta. Jumalanpalveluksiin ja muihin seurakunnallisiin tilaisuuksiin on osallistunut henkilöitä, jotka eivät ole olleet varsinaisesti kommunisteja, mutta kuitenkin ovat kommunistisen, kaikkea pyhää häpäisevän propagandan orjuuttamina vuosikausia pysyneet seurakuntaelämän ulkopuolella.

Mikä on oleva pappien osallisuus kommunismin vastustamisessa?

— Pappisvala velvoittaa siihen jokaainoan papin. Me olemme siinä vannoneet kaikkivaltiaan Jumalan kautta, että "minä olen uskollisesti ja puhtaasti pysyvä Jumalan pyhässä sanassa, — — — niin ett'en julkisesti julista ja levitä, enkä salaisesti edistä ja suosi sitä vastaan sotivia oppeja". Koko papin toiminta, jumalallisen totuuden julistaminen, opettaminen, sakramenttien Kristuksen asetuksen mukainen hoitaminen, on kommunismin vastustamista. Julistuksen selvyyttä on papeilta odotettava, etteivät käsitykset oikeasta ja väärästä himmenny. Maamme papisto ei ole ollut uskoton vakavan kutsumuksensa suorittamisessa, koska naapurimaan kommunistit äskettäin radiorienauksessaan julistivat, että maamme papit ovat heidän pahimpia vastustajiaan. Tällaisten lausuntojen luulisi havahduttavan entistään enemmän niitäkin kansamme jäseniä, jotka yhteiskunnalliselta katsomukseltaan ovat kaukana kommunismista, mutta uskonnollisen katsomuksensa, kristillisen toiminnan aliarvioimisen tai huonojen elämäntapojen puolesta ovat vaarallisen lähellä heitä. Jatkuvaa herätystä tarvitaan nähdäksemme kommunismin henkisenäkin tekijänä sen oikeassa karvassa. Meidän pappien on tässä henkien taistelussa seisottava eturivissä välittämättä siitä, mitä häväistystä ja pilkkaa jumalallisen totuuden julistaminen osaksemme tuo.

— Taistelu kommunismia vastaan kutsuu kaikkia, jotka pitävät kristillisen uskon ja uskonnollis-siveellisen elämän kansamme menestymisen elinehtona, yhteiseen rintamaan. Kokemukset omassa maassa ja muualla puhuvat erittäin vakavaa kieltä. Lainaan todistukseksi tähän erään hätähuudon. Venäläiset kirjailijat kirjoittivat joku aika takaperin maailman kirjailijoille julistuksen, joka alkoi sanoilla:

"Kaikille, jotka rakastavat vapautta, kaikille, jotka rakastavat oikeutta, kaikille, jotka rakastavat Jumalaa".

Julistuksessa sanottiin m.m.: "Me olemme hukkumassa. Vapauden päivän koittoa ei näy. Monet meistä eivät enää kykene tulevaisuudelle jättämään kertomusta niistä hirvittävistä kärsimyksistä, joita olemme kokeneet. Oppikaa totuus meistä, kirjoittakaa siitä te, jotka olette vapaita, että nykyisen sukupolven silmät aukenisivat. Tehkää se ja meidän on helpompi kuolla".

SYYTTEITÄ

Alkava viikko on meille lapualaisille taas mielenkiintoinen käräjäviikko. Huomenna tiistaina alkavat Lapualla talvikäräjät, joilla tulee jälleen esille min. Lahdensuon kotirauhan rikkomisjuttu, joka tähän asti on herättänyt erikoisiaatuista huomiota kautta maan Haapalaismysteerioineen. Lisäksi tulee käräjiliä esille näihin asti alullepääsemätön Lapuan "Taloudellisen Työväenyhdistyksen" talon kuuluisa naulausjuttu, jossa syytetyksi on määrätty Iivari Koivisto. Kun vielä mainitsemme, että samoilla käräjijllä on esillä Lapuan vihellyskonserttihistoria ja mahdollisesti toiselta puolen sen yhteydessä muutakin, niin huomaamme, että sisältöä tulee olemaan.

Keskiviikkona on Kauhavan käräjiilä esillä Ylikylän työväentalon naulausjuttu, jossa syytettyjä on kokonainen liuta, nim. 63 sikäl. lapualaista. Itse yhdistystä syytetään m.m. leimaverolain kavalluksesta.

Asianajotoimistoja:

VARATUOMARI
Ilmari Talvitie
SEINÄJOKI, Kauppak. 9. Puh. 278.

VARATUOMARI
LAURI JOUPPI
Seinäjoella, Pohjoispankin talossa. Puhelin.

VARATUOMARI
Ville Rahkosen
Asianajotoimisto
Seinäjoella.

ARTTURI KÄSTÄMÄN
Asianajotoimisto
Seinäjoki, Kalevank. 6. Puh. 133.

Lääkäreitä Seinäjoella

G. M. v. Essen Ylilääkärin asunto lääninsairaala.
8—10 ja 3—4 (ei lauant. iltap.)

KANTELE E.-P. Maanv.-seuran talo.
Sisätauteja ja röntgentutkimuksia
Puhelin 294.
Klo 9—10. 14,30—16. (Ei lauant.)

Sandelin T:ri Huhtalan talo. Puh. 318
8—9 ja ½3—4

Poijärvi Vast. otto Lääninsairaalassa ent. Kalevan talossa klo 9—10 ja ½5—½6.
Puh. Lääninsairaalassa 904.

Palvelusta haluaa.

Työtä haluaa

Vap. sod. v. 1918 isänsä kaatumisen tähden opintonsa lopettamaan pakoitettu 28 v. tosi-isänmaallinen NUORIMIES haluaa tointa tai työtä mitä tahansa. Palv. 4 v. sekatav. liikkeessä myyjänä sekä armeijassa varastonhoitajana. Hyvät tod. ja suos. Arv. vast. ensi tilassa Lakeuden Sanan kontt. nimim.: **"Pulaan joutunut, raitis ja luotettava kersantti".**

2 reipasta, kaikkiin
taloustoimiin tottunutta tyttöä
haluaa paikkaa. Arv. vast. viikon ajalla **Pekanpään pys.** nimim. **"Isänmaallinen".**

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: **Vilho Viita.**

Lehti ilmestyy joka maanantaiaamu.

Toimitus jo konttori Seinäjoella Koulukadun 3:ssa Seinäjoen kirjapainon yläkerrassa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 10—16, sunnuntaisin klo 16—24.

Tilaushinnat:

V. 1932:

Kuukaudelta 4 mk., marraskuun alusta vuoden loppuun 5 mk.

V. 1933:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tästä alkaen ensi vuoden loppuun 30 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1932,
Seinäjoen Kirjapaino.